

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

Pk-yrityksen hankkeen valmistelun ja rahoituksen prosessin kuvaus

Case: CCustom Oy

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Mirva Kirvesniemi

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

KIRVESNIEMI, MIRVA:

Pk-yrityksen hankkeen valmistelun ja
rahoituksen prosessin kuvaus
Case: CCustom Oy

Liiketalouden opinnäytetyö 57 sivua, 16 liitesivua
Kevät 2013

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö käsittelee hankkeen prosessin kuvausta. Kyseessä on kehityshanke, jonka tuloksena syntyy uudenlainen palvelutoimintamalli konepajateollisuuden alalle. Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata hankkeen valmisteluvaihe ja lisäksi tarkastellaan hankkeen rahoituksen valmistelua. Opinnäytetyön case-osiossa tarkastellaan hankkeen valmisteluvaihetta sekä rahoitusta.

Opinnäytetyön teoria koostuu kahdesta osasta. Ensimmäinen osuus käsittelee perustietoa prosesseista, niiden keskeisistä käsitteistä ja mallintamisesta. Toinen osa käsittelee yleisimpiä rahoitusvaihtoehtoja, joita hankeprosessin rahoittamiseen on tarjolla kotimaassa.

Empiriaosassa käydään läpi hankkeen valmisteluvaihetta. Tutkimuksessa pyritään kuvaamaan hankkeen valmisteluvaihe ja pohtimaan minkälaista rahoitusta hankkeelle voitaisiin hakea.

Tutkimustuloksista voidaan päätellä, että hankkeen hyvällä valmistelulla on merkitystä. Kasvuyritysten on mahdollista saada erilaisia palveluja ja tukia hankkeidensa rahoittamiseen. Suomessa tuetaan kasvuyrityksiä rahoitustuilla melko hyvin ja tietoakin on laajasti saatavilla, kun sitä osaa etsiä oikeista paikoista ja oikeista lähteistä. Yleisellä rahoitusta koskevalla tiedolla ei selviä kovin pitkälle, sillä jokaista rahoitusohjelmaa koskevat joukko erilaisia erityisvaatimuksia. Opinnäytetyön koko tarkoitus alun perin oli dokumentoida hankkeen valmisteluvaihetta ja tuottaa tietoa hankkeen rahoituksesta. Tässä opinnäytetyössä tehty selvitystyö rahoituksen osalta antaa tärkeää tietoa hankkeen toisen vaiheen toteuttamisen kannalta.

Asiasanat: Prosessi, prosessin kuvaus, rahoitus, rahoituslähteet

Lahti University of Applied Sciences

Degree Programme in Business studies

KIRVESNIEMI, MIRVA:

SME process description of project
preparation and financing
Case: CCustom Oy

Bachelor's Thesis in Financial Management 57 pages, 16 of appendices

Spring 2013

ABSTRACT

This thesis examines project description of CCustom Ltd. The purpose of this study is to describe the preparation phase of the project, and more specifically the financing of preparation. The thesis case studies of the preparatory phase of the project, as well as funding.

The theory consists of two parts. The first part deals with basic information about processes, their key concepts and modeling. The second part deals with the most common financing options for project financing.

The empirical part of the study has been carried out by a qualitative semi structured thematic interview study questioning the CEO of CCustom Ltd. and its workers. The interview aimed to find answers to the following study questions: what is preparation phase of a project and how it can be described and also what kind of funding can be found for this kind of project.

Based on results of this study, good preparation of the project is important. It is possible for growth companies to obtain a variety of services and subsidies to finance their projects. Information about different types of funding is widely available. Having only basic knowledge of financing does not get one very far because every financial program has its own specific requirements. The purpose of this thesis was to document the preparatory phase of a project and to provide information about project funding. In this thesis the survey funding will provide important information for the project in the second phase of implementation.

Keywords: Process, process description, funding, sources of funding

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Opinnäytetyön tausta, tavoitteet ja tutkimusongelmat	1
1.2	Tutkimusmenetelmät, tietoperusta ja rajaus	1
1.3	Tutkimuksen rakenne	2
1.4	Tutkimuksessa käytetyt käsitteet	3
2	PROSESSIT	5
2.1	Prosessin tunnistaminen ja kehittäminen	5
2.2	Prosessin kuvaus	7
2.3	Prosessikuvauksen tasot	10
2.4	SIPOC- prosessi	12
3	RAHOITUKSEN LÄHTEET	14
3.1	Rahoituksen hankkiminen kehityshankkeissa	14
3.2	Pankit, rahoitus- ja vakuutusyhtiöt lainan rahoittajina	15
3.3	Finnvera	16
3.3.1	Finnveran rahoitustoiminnan sääntely	16
3.3.2	Finnveran rahoituksen hakeminen	18
3.4	Pääomasijoittaminen	18
3.4.1	Pääomasijoittamisen ehdot ja hakeminen	19
3.5	Tekes	21
3.5.1	Tekesin tarjoamat avustukset	22
3.5.2	Tekesin rahoituspalveluiden soveltuvuus	26
3.5.3	Rahoituksen hakeminen ja ehdot	26
3.6	ELY-keskus	28
3.6.1	Rahoitus ja palvelut	28
3.6.2	Yrityksen kehittämisavustus	30
3.6.3	Yrityksen kehittämisavustuksen muut kehittämistoimenpiteet	31
3.6.4	Rahoituksen hakeminen ja ehdot	32
4	TOIMEKSIANTAJAN ESITTELY	33
4.1	CCustom lyhyesti	33
4.2	Hanke	33
4.2.1	Toiminnan kuvaus	35
5	HANKKEEN KUVAUS	38

5.1	Prosessin mallintaminen	38
5.2	Hankeprosessin kuvaus	39
5.3	Valmisteluvaihe	39
5.4	Projektivaihe	40
5.5	Hankeprosessin valmisteluvaiheen kuvaus	41
5.5.1	Idea	
5.5.2	Konsultointi	42
5.5.3	Rahoitus	42
5.5.4	Varmistus asiakkailta	42
5.5.5	Yhteistyökumppanit	43
5.5.6	Päätös jatkamisesta	43
6	HANKKEEN RAHOITUS	44
6.1	Hankkeen valmisteluvaiheen rahoitus	44
6.2	Projektin rahoitus	45
6.2.1	Lähtökohdat ja rahoitusvaihtoehtojen kartoituksen toteutus	46
6.2.2	Rahoituksen kriteerit ja sopivat rahoitusvaihtoehdot	46
6.3	Yrityksen kehittämisavustus	46
6.4	Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus	48
6.5	Finnvera	50
6.5.1	Finnvera lainat	51
6.5.2	Finnvera takaukset	51
6.6	Pankki ja vakuutusyhtiöt lainarahoittajina	52
6.7	Pääomasijoittajat	53
6.8	Rahoitusvaihtoehtojen yhteenvedoa	54
7	YHTEENVETO	56
	LÄHTEET	58
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tausta, tavoitteet ja tutkimusongelmat

Tämä opinnäytetyön aihe sai alkunsa toimeksiantajan tarpeesta löytää ylimääräinen silmäpari yrityksessä toteutettavalle hankkeelle. Tarkoituksena oli olla mukana seuraamassa hankkeen suunnittelua ja valmistelua ja dokumentoida projekti niin, että yrittäjälle jäisi jälkeenpäin jotakin konkreettista dokumentointia tehdystä hankkeesta. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata pk-yrityksen hankkeen valmisteluvaihe ja tarkemmin sen rahoituksen valmisteluosuus. Ensimmäinen osa keskittyy siihen, millainen on hankeprosessi ja miten se voitaisiin kuvata. Toisessa osassa keskitytään valmisteilla olevan hankkeen rahoitusosuuteen pohtimalla, minkälaista rahoitusta hankkeelle voitaisiin hakea ja miten rahoituksen hakuprosessi voitaisiin kuvata. Aikaisempia tutkimuksia tutkimalla selvisi, että täysin vastaavanlaisia tutkimuksia aiheelle ei löytynyt. Ahomäki Maarit käsittelee vuoden 2009 opinnäytetyössään prosessien kuvaamisen suunnittelua ja Teemu Muukkonen käsitteli omassa opinnäytetyössään Pk-yrityksen rahoituksen kehittämistä Case-yrityksen kautta. Ahomäen opinnäytetyö kattaa prosessinkuvauksen teorian sekä niiden soveltamisen käytännön suunnitteluun. Muukkonen opinnäytetyössä käydään läpi rahoitussuunnittelun teorian ja tarkastellaan niiden toimivuutta kehityshankkeen rahoituksen suunnittelun osalta. Tämä opinnäytetyö käsittelee prosessinkuvauksen ja rahoituksen teorian, kun taas vastaavanlaiset opinnäytetyöt keskittyivät tutkimaan joko prosesseja tai rahoituksen lähteitä.

1.2 Tutkimusmenetelmät, tietoperusta ja rajaus

Tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena tutkimuksena. Kyseessä on toiminnallinen opinnäytetyö. ”Toiminnallinen opinnäytetyö tavoittelee ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä ja järjeistämistä” (Vilka & Airaksinen 2003, 9).

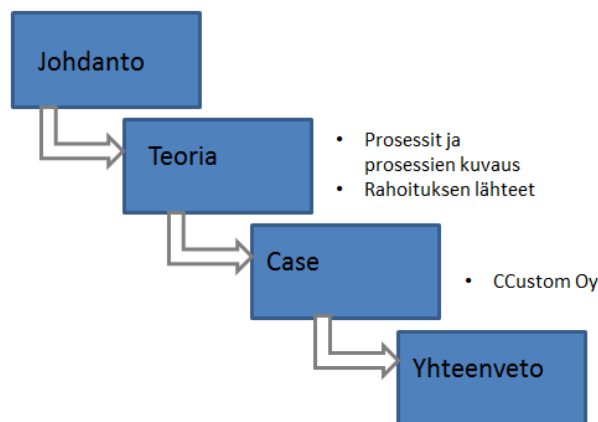
Lähtökohtana haastatteluille oli tieto siitä, että haastateltava on kokenut tietyn tilanteen, haastatteli on etukäteen selvittänyt ilmiön taustoja ja haastattelu käydään näiden faktojen pohjalta. Haastatteluja käytiin ns. strukturoimattomalla

teemahaastattelulla, jossa kysymysten muotoilu ei sido ajatuksia. Haastattelussa valitaan haastattelun aihepiiri, mutta sen tarkkaa muotoa tai järjestystä kysymyksille ei aseteta. (Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2007, 203.) Käydyistä haastatteluista ja keskusteluista on pidetty kirjaa liitteessä 1.

Tämän tutkimuksen tietoperustassa käsitellään perustietoa prosesseista, niiden keskeisistä käsitteistä ja mallintamisesta. Lopullisten tavoitteiden kannalta tärkeitä ovat prosessin kuvaamisen ja kehittämisen teoriat. Tietoperustan kautta voidaan lopuksi valita niitä työkaluja, jotka ovat tämän projektin kuvaamisen kannalta sopivimmat. Työ on rajattu käsittelemään hankkeen valmisteluvaihetta.

1.3 Tutkimuksen rakenne

Tämän tutkimus koostuu johdannosta, teoriasta, Case osuudesta sekä yhteenvedosta. Tutkimuksen rakennetta on havainnollistettu kuviossa 1. Tutkimuksen rakenne.

Kuvio 1. Tutkimuksen rakenne

Tämä opinnäytetyö koostuu seitsemästä pääluvusta. Johdanto antaa kuvan tutkimusasetelmasta. Luvut kaksi ja kolme käsittelevät tietoperustaa prosesseista, prosessin kuvaamisesta sekä rahoituksen lähteistä. Teoriaosuutta seuraa empiirinen osuus eli tässä tapauksessa Case - osuus. Luvussa neljä käsitellään perustiedot Case-yrityksestä ja hankkeesta. Luvussa viisi käydään läpi hankkeen valmisteluvaiheen kuvaus. Luku kuusi käsittelee hankkeen rahoitusta, joka

jakautuu valmisteluvaiheen rahoitukseen ja varsinaisen hankkeen projektivaiheen rahoitukseen. Luvussa seitsemän esitetään tutkimuksessa esiin tulleet tulokset ja kehitysehdotukset.

1.4 Tutkimuksessa käytetyt käsitteet

Asiakas

Asiakas on prosessin tuotosten vastaanottaja. Jokaisella prosessilla on asiakkaita. Asiakkaat voivat olla organisaation sisäisiä tai ulkoisia asiakkaita. Asiakkaista voidaan käyttää myös termejä sidosryhmä tai asianosainen. Luonnollisia sidosryhmiä ovat mm. omistaja, asiakas, toimittaja, henkilöstö, yhteiskunta. Kaikkia sidosryhmiä tulisi kohdella kuten asiakkaita.

De minimis-tuki

Vähämerkityksellinen tuki, jota on mahdollista maksaa yritykselle enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana. Tuki on tarkoitettu lähtökohtaisesti mihin tahansa yrityksen kustannuksiin, kunhan yrityksen yhteenlaskettujen tukien summa eri viranomaislähteistä ei ylitä kolmen verovuoden aikana de minimis-tuen 200 000 euron rajaa.

Laatu

Palvelun, tuotteen tai organisaation ominaisuuksista, kyvykkyyksistä ja toimivuudesta muodostuva kyky täyttää asiakkaan tarpeet ja odotukset.

LC-maa

Low Cost-maa, eli alhaisen tuotantokustannuksen maa, jossa tuotantokustannukset ovat selkeästi alemmat kuin Suomessa.

Prosessi

Prosessi on joukko toisiinsa loogisesti liittyviä toimintoja ja niiden toteuttamiseen tarvittavia resursseja, joiden avulla pyritään saamaan aikaan toiminnan tulokset. Prosessit rakentuvat määritellyistä ja loogisesti toisiinsa linkittyvistä toiminnoista, jotka tuottavat tietyn määritellyn palvelun tai muun tuotoksen, jolla on arvoa

asiakkaalle.

Prosessin kuvaus

Prosessikuvaus sisältää prosessin, sen toimintojen, vaatimusten ja strategian sanallisen määrittelyn sekä graafisen prosessin eri vaiheet kuvaavan kaavion.

Syöte (input)

Syöte on tietoja, aihioita tai materiaalia, jota syötetään prosessiin.

Toiminto

Toiminto on kuvaus yksittäisestä tai vaiheesta, joka prosessissa toteutetaan.

Tuotos, palvelu tai tuote (output)

Tuotos on toiminnossa syötteille lisääntynyt arvo. Palvelu tai tuote on prosessissa toimintojen tuotosten yhteispanoksesta syntynyt lisäarvo (output).

2 PROSESSIT

2.1 Prosessin tunnistaminen ja kehittäminen

Prosessit ovat asiakkaalle lisäarvoa luovia tapahtumaketjuja, joihin yritys käyttää resursseja (Martinsuo 2010, 7). Prosessi on joukko loogisesti toisiinsa liittyviä toimintoja ja niiden toteuttamiseen tarvittavia resursseja, joiden avulla saadaan aikaan toiminnan tulokset. Prosessin käsite koostuu toiminnasta (activity), resurssista (resource) sekä tuotoksesta (artifact), joihin liittyy suorituskyky (performance). Prosessissa lähdetään liikkeelle siitä, että on olemassa jotakin pysyvää ja toistuvaa, josta voidaan sopia ja jota voidaan mallintaa ja kehittää. (Laamanen 2001, 19–20.)

Prosessiajattelua voidaan soveltaa lähes kaikissa organisaatioissa tuloksellisuuden kehittämisessä. Prosessi voi koskea mitä tahansa osaa organisaation toiminnasta: uusien innovaatioiden luomista, palveluiden, järjestelmien, ratkaisuiden tai tuotteiden tuotteistamista, valmistuskapasiteetin käyttöönottoa, tuotantoa, palvelun toimittamista, palvelutapahtumia, liiketoiminnan rahoittamista, taloushallinnon hallintaa, asiakassuhteiden hoitamista, tukitoimintoja jne. (Martinsuo 2010, 6.)

Prosessiajattelussa keskeisiä ominaisuuksia ovat systeeminen ajattelu, asiakaskeskeisyys, päämääräsuuntautuneisuus, keskittyminen lisäarvoa tuottavaan toimintaan, toiminnasta saatavan palautetiedon hyödyntäminen toiminnan suuntaamisessa, tuloksellisuuden systemaattinen ja tarkoituksen mukainen kehittäminen prosessia parantamalla. Toiminnan hahmottamisella ja kehittämisellä prosesseina pyritään parantamaan strategian toteuttamista, asiakastyytyväisyyttä ja sen tehokkuutta, mutta myös rajat ylittävän yhteistyön luomista. Prosessiajatteluun liitetään ajatukset tehostamispyrkimyksistä ja arvoa tuottamattoman työn karsimisesta. Prosessiajatteluun liittyvät myös tärkeänä osana työkalut, dokumentointi ja tietojärjestelmät, jotka ovat tärkeitä keinoja yhteisten käytäntöjen levittämiseen ja työvaiheiden automatisointiin. Prosessien mallintamisella voidaan havainnollistaa joko nykyistä tai tavoiteprosessia ja tehdä näkyväksi sen mahdolliset viat ja kehitystarpeet. Prosessin systemaattista

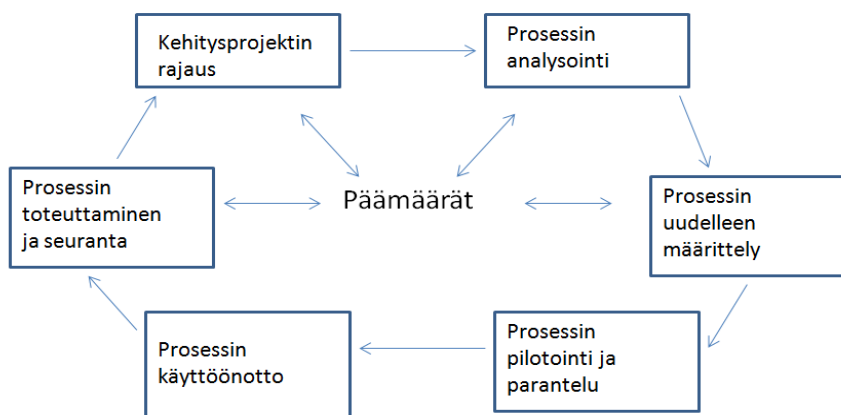
seuraamista ja arviointia helpottavat prosesseihin liittyvät suoritemittarit.
(Martinsuo 2010, 6.)

Prosessien tunnistamisessa päätetään usein tiedostamatta prosessin merkittävistä rakenteellisista ratkaisuista, kuten prosessien alusta ja lopusta, luokittelusta, nimeämisestä ja kuvattavista elementeistä. Prosessin tunnistamisella tarkoitetaan sen määrittämistä, mistä prosessi alkaa ja mihin se loppuu. Yksinkertaistettu kuva prosessista on havainnollistettu kuviossa 2. Prosessin asiakkaat, tuotteet (output), syötteet (input) ja toimittajat ovat keskeisiä asioita tarkastellessa prosessia.
(Laamanen 2001, 52–54.)

Kuvio 2. Yksinkertaistettu kuva prosessista. (Martinsuo 2010, 7.)

Organisaatioiden tuloksellisuuden kehittäminen prosessien kautta voi olla joko yksittäisen prosessin käyttöönottoa, olemassa olevien prosessien radikaalia uudistamista tai olemassa olevien prosessien parantamista. Kehittämistavat saattavat olla toteutustavoiltaan jossain määrin erilaisia, mutta niissä voidaan tunnistaa samanlaiset perusvaiheet, jotka esitetään kuviossa 3. (Martinsuo 2010, 9-10.)

Kuvio 3. Prosessien kehittämisen yleiset vaiheet. (Martinsuo 2010, 9.)

Prosessikehitystyöhön mukaan lähdetessä on ensin rajattava, millaisesta kehitysprosessista käytännössä on kyse ja mitä prosessia tai prosesseja muutos koskee. Organisaation omilla päämäärillä on rajauksessa keskeinen osa. (Martinsuo 2010, 9.)

Kun kehityksen kohde on rajattu, tarvitaan luotettavaa tietoa nykyisestä prosessista siltä osin kuin tietoa on saatavilla. Jos kyse on kokonaan uudesta prosessista, tieto koskee sitä, miten kyseessä olevalta prosessilta odotettu lisäarvo on aikaisemmin toteutettu tai miten muut yritykset ovat kyseistä prosessia toteuttaneet. Olemassa olevista vastaavanlaisista prosesseista on hyvä koota yleistä mittaustietoa sekä tietoa, jolla prosessin toteutustapaa voidaan havainnollistaa. Prosessin kuvaamiseen voidaan käyttää monenlaisia tiedonkeruumenetelmiä: Haastatteluja, ryhmätyötä, tietokantojen analyysiä aikaisemmista suoritustiedoista, prosessin havainnointia, prosessin mallintamista simulaationa jne. Prosessin nykytilannetta kannattaa aina verrata prosessin päämääriin: Tuottaako nykyinen prosessi päämäärien mukaisia tuloksia ja millaisia puutteita siinä havaitaan? (Martinsuo 2010, 9-10.)

2.2 Prosessin kuvaus

Prosessin kuvaus ei itsessään ole prosessin tavoite, vaan kuvaamisella pyritään mallintamaan jotakin organisaation toimintaa, jotta sitä voidaan ymmärtää, analysoida ja kehittää. Kuvaus on viestinnän väline. (Laamanen 2001, 75–76.)

Prosessikuvaus sisältää:

- prosessin sanallisen suunnitelman
- prosessin toimintojen ja vaatimusten suunnitelma
- prosessin strategian
- graafisen prosessin eri vaiheet kuvaavan kaavion
- ohjeistuksen yksittäisten toimintojen ja työtehtävien tekemiseen.

(Prosessien kuvaaminen pk-yrityksissä, 19.)

Hyvän prosessikuvauksen tulee myös sisältää mm. prosessin kannalta kriittiset tekijät. Sen tulee esittää asioiden välisiä riippuvuuksia ja auttaa ymmärtämään sekä kokonaisuutta, että omaa roolia tavoitteiden saavuttamisessa. Kuvauksen tulee edistää prosessia toimivien ihmisten yhteistyötä ja antaa mahdollisuuden toimia joustavasti tilanteen vaatimuksen mukaan. (Laamanen 2001, 76.)

Seuraavaksi on esitetty prosessikuvauksen malli ja millaisia asioita sen tulisi sisältää:

1. Soveltamisala?

- Mihin prosessia sovelletaan?
- Mistä prosessi alkaa ja mihin se päättyy?

2. Asiakkaat, heidän tarpeensa ja vaatimuksensa

- Keitä ovat prosessien asiakkaat ja sidosryhmät?
- Mihin he käyttävät prosessin tuotteita ja palveluita sekä millaisia vaatimuksia he asettavat?

3. Tavoite

- Mikä on prosessin päämäärä (tarkoitus, tehtävät, missio)?
- Mitkä ovat prosessin menestystekijät?
- Miten prosessin suorituskykyä mitataan?

4. Syötteen, tuotteet ja output

- Mitkä ovat prosessin syötteen, tuotteet ja palvelut?
- Miten tietoja hallitaan?

5. Prosessikaavio

- Mikä on prosessin karkeavaiheistus?

- Millainen on prosessikaavio?

6. Vastuut

- Mitkä ovat keskeiset roolit ja tiimit?
- Mitkä ovat rooleihin ja tiimeihin liittyvät tärkeimmät tehtävät, kriittiset päätökset ja asemavastuut?
- Mitkä ovat prosessiin liittyvät keskeiset pelisäännöt?

(Laamanen 2001, 78.)

Prosessinkuvaus sisältää sen, mikä on tärkeää organisaation menestymiselle (Laamanen 2001, 78). Prosessikaavioista tulee dynaamisempia, kun kuvaamisessa keskitytään kuvaamaan aidosti tekemistä. Toiminnan kuvaaminen ei ole itsestään selvyys. Prosessikaavion vaikeimpia asioita on hahmottaa, miten tarkkaan asioita tulisi kuvailla. Prosessi tulisi kuvata niin tarkasti, että sen toimintalogiikka käy selville. Prosessiin saattaa liittyä satoja tehtäviä, eikä niitä kaikkia kannata kuvata. Turhat detaljit tuhoavat ymmärryksen ja liian tarkka kuvaaminen johtaa suureen määrään aliprosesseja, jotka eivät auta prosessin ymmärtämisessä. Tavoitteena on tunnistaa kriittiset toiminnot ja päätökset sekä edistää niiden suorittamista.

(Laamanen 2001, 81.)

Ihminen hahmottaa noin 15–20 toimintoa kaaviosta. Omaksumiskyvyn kannalta on tärkeää, että toimintoja ei ole liian monta. Ihmisen omaksumiskyvyn kannalta olisi hyvä tehdä ensin karkeakaavio, joka koostuu noin 4-7 vaiheesta. Käydään ensin läpi karkeakaavio ja vasta sitten yksityiskohtaisempi kaavio. (Laamanen 2001, 81.)

Prosessien kuvaamisessa kannattaa lähteä liikkeelle muutamasta prosessista kerrallaan. Sopiva määrä on noin 2-4 prosessia samanaikaisesti. Miten kuvattavat prosessit sitten tulisi valita? Kuvattavat prosessit voidaan valita mm. seuraavilla tavoilla:

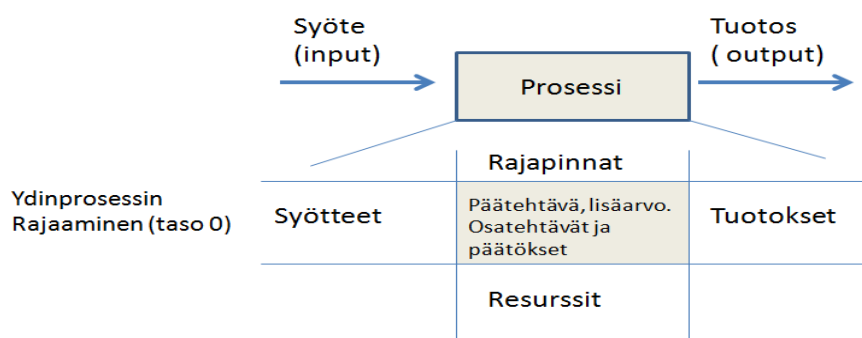
1. Keskustellaan prosesseista ja tehdään valinta keskustelussa syntyneen yhteisymmärryksen perusteella.
2. Sijoitetaan prosessit matriisiin ja valitaan ne prosessit, joilla on suurin kehittämispotentiaali.
3. Otetaan valinnan perusteeksi strategiat ja menestystekijät. Valitaan ja kuvataan ne prosessit, jotka ovat kriittisiä strategioiden ja menestystekijöiden toteutumisen kannalta.

(Laamanen 2001, 83.)

2.3 Prosessikuvauksen tasot

Prosessien kuvaamisella tarkoitetaan lisäarvoa tuottavien tehtävien sekä niihin kytkeytyvien tieto- ja materiaalivirtojen tunnistamista ja kuvaamista. Kun prosessin alku ja loppu eli syötteet ja tuotokset on tunnistettu, voidaan koko prosessi rajata hahmottamalla syötteiden ja tuotosten lisäksi koko prosessin rajapinnat, lisäarvo ja osatehtävät yleisellä tasolla. (Martinsuo 2010, 12.)

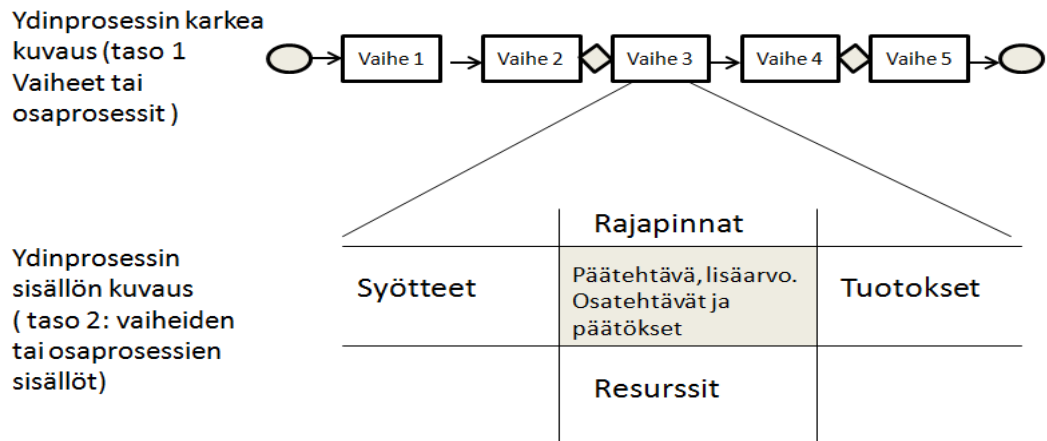
Ydinprosessin rajaamista ja karkeakuvausta on havainnollistettu seuraavassa kuviossa.

Kuvio 4. Ydinprosessin rajaaminen ja karkeakuvaus. (Martinsuo 2010, 12.)

Prosessin karkeaan kuvaukseen sisältyy prosessin vaiheiden lisäarvoa tuottavien tehtävien, keskeisten päätösten tunnistaminen, vaihekohtaisten syötteiden ja tuotosten tunnistaminen sekä vaiheiden ja päätösten karkea kuvaaminen. Lisäksi siihen kuuluvat myös prosessin rajapintojen, resurssien ja tuen tunnistaminen. Prosessikuvausta tarkennetaan vaihe- tai osaprosessitasolla. (Martinsuo 2010, 13.)

Kuviossa 5 on havainnollistettu ydinprosessien vaiheiden ja sisällön kuvausta.

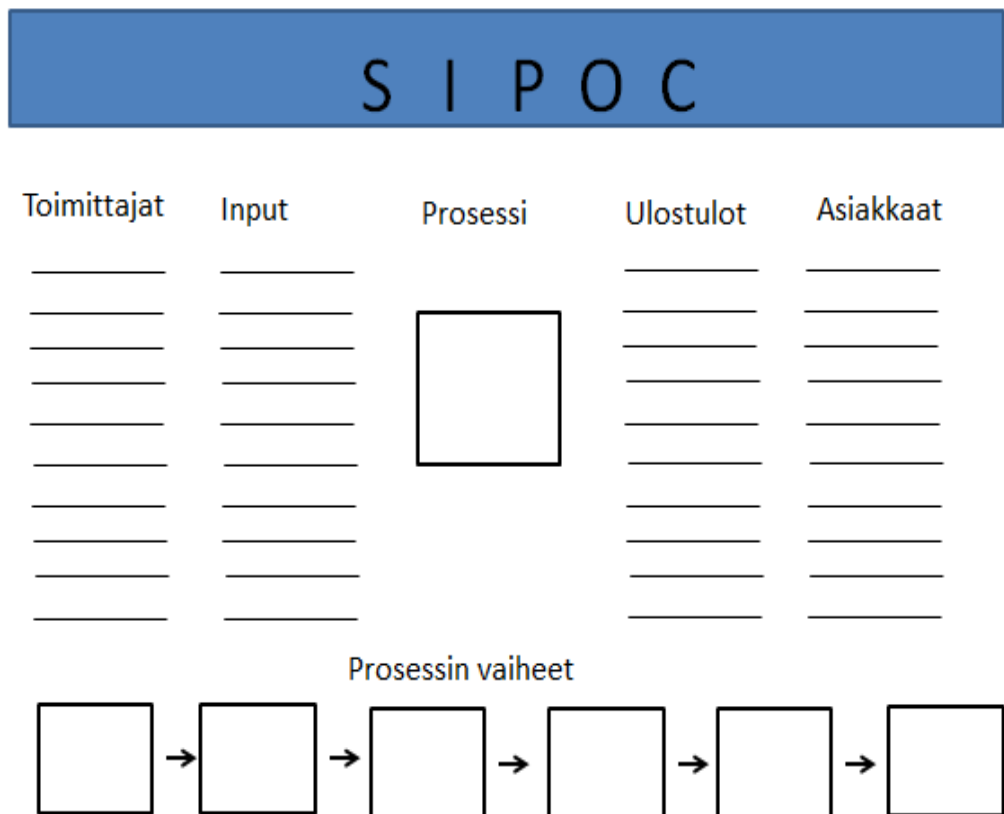
Kuvio 5. Ydinprosessin vaiheiden ja sisällön karkea kuvaus. (Martinsuo 2010, 13.)

Joitakin kriittisiä prosesseja on syytä ottaa tarkemman tarkastelun alle, jolloin tehtäville kohdennetaan niiden vaatimat resurssit. Yksityiskohtaisemmissa prosessinkuvauksissa erotellaan mitattavissa ja ohjeistettavissa olevat tehtävät, tehtävien riippuvuus, roolit ja vastuut tehtävien suorittamiseen. (Martinsuo 2010, 13.)

Yksityiskohtaiseen prosessinkuvaukseen on olemassa erilaisia kuvaustapoja, eikä niille ole olemassa mitään tiettyä oikeaa standardisoitua tapaa kuvata niitä. Yleisimmin käytössä olevia kuvaustapoja ovat kuitenkin mm. vuokaavio, tehtävämatriisi, uimarantakaavio ja prosessin tekstimuotoinen ohjeistaminen. Vuo- ja uimarantakaavioissa käytetään hyvinkin vakiintuneita merkintätapoja. (Martinsuo 2010, 14.)

2.4 SIPOC- prosessi

SIPOC on korkean tason prosessikartta, joka sisältää toimittajat, prosessin syötteen ja tuotokset sekä asiakkaat. SIPOC:ia käytetään dokumentoimaan prosessia ylätasolla ja esittämään visuaalisesti prosessi yksinkertaisena diagrammina lähtien toimittajista ja päätyen asiakkaisiin. Laatu määritellään prosessin ulostulon perusteella. SIPOC on erittäin tehokas kommunikointityökalu. Se auttaa ihmisiä näkemään liiketoiminnan prosessinnäkökulmasta. SIPOC tunnistaa ja esittää prosessin yhtymä- ja liitoskohdat, asiakkaat ja toimittajat. Menetelmässä prosessi kuvataan ylätasolla ja vain noin 4-7 prosessin vaihetta kuvataan, jonka jälkeen tunnistetaan asiakkaat, ulostulot, inputit ja toimittajat. (Karjalainen & Karjalainen 2008, 100.) SIPOC- prosessia on havainnollistettu kuviossa 6. SIPOC- prosessi.

Kuvio 6. SIPOC- prosessi.

Seuraavat kysymykset auttavat ymmärtämään SIPOC:in luontia.

Tarkoitus: Miksi tämä prosessi on olemassa?

Ulostulot: Mitä tuotetta tai palvelua tämä prosessi tekee?

Asiakkaat: Kuka käyttää tämän prosessin aikaansaamia tuotteita tai palveluita.

Inputit / toimittajat: Mistä informaatio tai materiaali tulee? Keitä ovat toimittajat?

Mitä he toimittavat?

Prosessin vaiheet: Mitä jokaisessa inputissa tapahtuu?

(Karjalainen & Karjalainen 2008, 102.)

3 RAHOITUKSEN LÄHTEET

Suuri osa kehittämishankkeiden rahoituksesta on peräisin lahjamuotoisista rahoituslähteistä, jolloin saatua rahoitusta ei tarvitse maksaa takaisin. Tämän lisäksi yrityksille on tarjolla erilaisia lainamuotoisia rahoituskeinoja ja julkisia pääomasijoituksia, joita voidaan käyttää investointeja sisältävien kehittämishankkeiden rahoittamiseen. (Silfverberg 2007, 109.)

3.1 Rahoituksen hankkiminen kehityshankkeissa

Kehittämishankkeissa ei ole pulaa potentiaalisista rahoituslähteistä. Hanketta oikealla tavalla muokkaamalla, voidaan löytää rahoitusta usein jopa useasta erilaisesta rahoituslähteestä. Kehittämishankkeiden tärkeimpiä rahoittajia ovat EU:n eri ohjelmat ja niiden rahoitusinstrumentit, kuten rakennerahastot ja EU:n erillisohjelmat sekä useat kansalliset tutkimus- ja kehitysrahoitusorganisaatiot, Raha-automaattiyhdistys, erilaiset säätiöt, ministeriöt jne. Vaikka rahoituslähteitä onkin paljon, voi sopivan rahoittajan löytäminen olla hankalaa. Rahoitusta koskevalla yleistiedolla ei pääse kovin pitkälle, koska jokaista rahoitusohjelmaa ja –hakua koskee joukko erilaisia erityisvaatimuksia, jotka hankkeen tai hakijan on täytettävä. Menettelyt ja vaatimuksetkin saattavat muuttua jopa vuosittain. Mikäli rahoitus joudutaan hankkimaan ulkoisista lähteistä, on hanketoteuttajan joka kerta selvitettävä tapauskohtaisesti mahdolliset rahoituslähteet ja toimittava kunkin rahoitushaun vaatimien erityisten ohjeiden mukaan. (Silfverberg 2007, 110–111.)

Liitteessä 6 on kerätty perustietoja muutamista tärkeimmistä hankkeissa käytetyistä rahoitusohjelmista. Taulukosta selviää rahoituksen antaja sekä se, minkälaisesta rahoituksesta on kyse.

3.2 Pankit, rahoitus- ja vakuutusyhtiöt lainan rahoittajina

Pitkäaikaisia lainojen myöntäjiä ovat pankit, Finnvera ja eläkevakuutusyhtiöt. Rahoituslähteiden suosio vaihtelee yleisestä korkotasosta riippuen. Matalan koron aikana suosiossa ovat pankit ja Finnvera. Korkean koron aikoina suosiotaan nostavat eläkevakuutusyhtiöt. Oleellisin ero rahoituslähteiden välillä on vakuusvaatimus, sillä ainoastaan valtion vastuulla toimivalla Finnveralla on oikeus riskirahoitukseen. (Yrityksen rahoitusopas 2013.)

Liitteessä 5, on tarkasteltu pankkien, vakuutusyhtiöiden ja eläkevakuutusyhtiöiden lainarahoituksen ehtoja tarkemmin.

Pankkien palvelutoiminta on laaja ja eri pankit tarjoavat erilaisia toisistaan poikkeavia palveluita, jotka voivat poiketa toisistaan palveluiden ja tuotteiden ominaisuuksiltaan ja ehdoiltaan. (Finanssivalvonta 2013a)

Suomessa toimii useita kymmeniä rahoitusyhtiötä. Rahoitusyhtiön toiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jossa rahoitettava hankinnan kohde rahoitetaan joko myyjäliikkeen kanssa tehdyn sopimuksen perusteella tai sopimalla asiasta suoraan ostajan kanssa. Rahoitusyhtiön tuotteita ovat mm. osamaksukaupan rahoitukset, leasing ja käyttöpääoman rahoitus eli factoring. Rahoitusyhtiöltä otetun luoton vakuudeksi ei yleensä tarvita erillistä vakuutta, vaan rahoitettava kohde riittää luoton vakuudeksi. Jotkut rahoitusyhtiöt tarjoavat myös vakuudettomia kulutusluottoja, kuten luottokortti- ja kertaluottoja. (Finanssialan keskusliitto 2013.)

Vakuutusyhtiöistä mm. Etera tarjoaa yrityksille erityyppisiä lainoja ja räätälöityjä rahoitusratkaisuja. Eterasta on mahdollista saada lainaa sekä pitkällä että lyhyellä takaisinmaksuohjelmalla. Lainan korko muodostuu viitekorosta, johon Etera lisää oman lainamarginaalinsa. Viitekoron voit itse valita joko TyEL-viitekoroista (1-10 v) tai euribor-koroista (1-12 kk). Etera on mahdollista saada takaisinlainaa, jonka korko on TyEl-lainakorko ja joka perustuu TyEl-viitekorkoon.(Etera 2013a.) Eteran rahoitusvaihtoehtoja ovat mm. asiakaslaina, takaisinlaina ja lainalimiitti. Asiakaslaina on tarkoitettu Eteran nykyisten ja uusien asiakkaiden investointien, käyttöpääoman ja yritysjärjestelyiden rahoittamiseen. Takaisinlainassa asiakkaalla on oikeus saada lainaksi osa

maksamistaan vakuutusmaksuista, jotka ovat kertyneet rahastoon. Lainalmiitti taas soveltuu yritykselle, jolla käyttöpääomantarve vaihtelee. Limiittiin perustuvassa lainapääomassa, laina on yrityksen nostettavissa nostopyyntöä seuraavana toisena pankkipäivänä. (Etera 2013b.)

3.3 Finnvera

Finnvera on valtion omistama erityisrahoittaja ja Suomen virallinen vientitakuulaitos Export Credit Agency (ECA). Finnveran toimintaa ohjaavat sitä koskeva erityislainsäädäntö ja valtion asettamat elinkeino- ja omistajapoliittiset tavoitteet. Finnveran toiminnan tavoitteina ovat muun muassa aloittavan yritystoiminnan lisääminen, pk-yritysten muutostilanteiden rahoituksen mahdollistaminen ja yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja viennin edistäminen. (Finnvera 2013b.) Finnveran koko osakekannan omistaa Suomen valtio. (Finnveran rahoitustoiminnan sääntely 2012, 3.)

Finnvera tarjoaa asiakkailleen lainoja, takauksia, pääomasijoituksia ja vienninrahoituspalveluja. Rahoitustarpeeseen soveltuva tuote valitaan Finnveran asiantuntijan toimesta rahoitushakemuksen käsittelyn yhteydessä. (Finnvera 2013a.)

Finnveran tuotteita ovat erilaiset lainat, takaukset ja sijoitukset. Liitteessä 7 on esitelty tarkemmin Finnveran tarjoamia tuotteita sekä niiden käyttötarkoituksia.

3.3.1 Finnveran rahoitustoiminnan sääntely

Finnveran kotimaan rahoitustoiminnan tulee kohdistua pääasiassa kotimaan pk-yritysten rahoittamiseen. Yrityskokoon liittyvillä rajoituksilla tarkoitetaan Pk-yrityksissä yritystä, jonka henkilöstön lukumäärä on vähemmän kuin 250 henkeä ja liikevaihto enintään 50 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa. Lisäksi yrityksen omistustausta ja omistukset muissa yrityksissä saattavat vaikuttaa siihen, onko yritys pk-yritys. Investointi ja käyttöpääomalainoja voidaan erityisin perustein myöntää myös suuryrityksille. (Finnveran rahoitustoiminnan sääntely 2012, 7.)

Pk-yritysten osalta investointien rahoituksessa pk-tukien enimmäistasot voivat olla pienillä yrityksillä enintään 20 % ja keskisuurilla 10 % investointien määrästä. Käyttöpääomarahoituksessa ja suurtenyritysten investointien rahoituksessa yritysکوhtainen tuki on enintään 200 000 euroa kolmen verovuoden aikana. Tukien enimmäistasoja seurattaessa on otettava huomioon myös samaan hankkeeseen tai samalle yritykselle myönnettävä muu rahoitus, kuten TE-keskusten, Tekesin tai muiden kunta-avustusten määrä. Mikäli tukien enimmäistasot ylitetään, on rahoituksen ehtoja muutettava siten, että laskennallisen tuen määrä pienenee käytännössä joko korkoa nostamalla, laina-aikaa lyhentämällä tai lainamäärää pienentämällä. (Finnveran rahoitustoiminnan sääntely 2012, 16.)

Valtion tukisääntely asettaa tietyissä tilanteissa rajoja rahoitusosuuksille:

- Finnveran enimmäisosuus taattavasta lainasta tai muusta vastaavanlaisesta vastuusitoumuksesta on 80 prosenttia.
- Investointien rahoituksessa Finnveran enimmäisosuus rahoituksesta on 75 prosenttia niissä tapauksissa, joissa ELY-keskus myöntää investointiavustuksen.
- Samaan hankkeeseen kohdistuvien eri julkisten toimijoiden myöntämä rahoitus on sovittava tiettyihin enimmäistasoihin. Tämä edellyttää koordinaatiota rahoittajilta. Mikäli ELY-keskus myöntää enimmäisavustuksen, estyy Finnveran lainarahoitus useimmiten lähes kokonaan samassa hankkeessa.

(Finnvera 2012, 17.)

3.3.2 Finnveran rahoituksen hakeminen

Finnveran sähköisessä asiointipalvelussa voi tehdä hakemuksia, lisätä niihin liitteitä ja lähettää suojattuja viestejä Finnveran asiakaspalveluun. Palvelu neuvoo ja opastaa hakemusten täyttämässä. Asiointipalveluun kirjaudutaan pankkien Tupas-tunnisteilla tai verohallinnon Katso-tunnuksilla. (Finnvera 2013c.)

Finnveran lainojen ja takausten hakeminen edellyttää hakijalta rahoituksen myöntämisen kannalta oleellisten tietojen kirjaamista rahoitushakemukseen. Huolellisesti tehty hakemus ja tarkat tiedot kysyttävistä asioista nopeuttavat hakijan hakemuksen käsittelyä. Hakemusta täytettäessä siihen on täytettävä kaikki kysytyt tiedot. (Finnvera 2013c.)

3.4 Pääomasijoittaminen

Pääomasijoittaminen on sijoitusten tekemistä julkisesti noteeraamattomiin yrityksiin, joilla on hyvät kehittymismahdollisuudet. Pääomasijoittaja ei ole pysyvä omistaja yrityksessä, vaan se pyrkii irtautumaan yrityksestä sovitun suunnitelman mukaisesti. Sijoitukset tehdään joko oman pääomanehtoisina sijoituksina tai välirahoituksina. Tarkoitus on edistää kohdeyrityksen arvonnousua. Arvonnousu realisoidaan irtautumisvaiheessa, jolloin pääomasijoitusyhtiö luopuu osuudestaan kohdeyrityksessä. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013c.)

Rahoitettava kohde hyötyy pääomasijoittajan mukana olosta muutenkin kuin vain rahallisesti. Pääomasijoittajat tuovat lisäarvoa kohde yritykseen muun muassa strategioiden luomisella, rahoituksen kokonaisjärjestelyllä, hallitustyöskentelyllä, budjetoinnilla, markkinoinnilla, johtamisjärjestelmien kehittämisellä ja toimialatuntemuksellaan. Pääomasijoittajan mukana olo lisää rahoitettavan yrityksen uskottavuutta sen muihin sidosryhmiin nähden sekä parantaa muun rahoituksen saamisen mahdollisuutta. Pääomasijoittajan mukana tulee usein myös kotimainen ja kansainvälinen yhteysverkko. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013c.)

Sijoitus kohdeyritykseen tehdään pääomaehtoisesti, yleensä merkitsemällä osakkeita osakepääoman korotuksena. Pääomasijoittaja on lähes aina vähemmistösjoittaja kohdeyrityksessä. Enemmistön yrityksestä omistaa yrittäjä

itse, tai omistus voi jakautua useammalle taholle niin, ettei kenelläkään yksin ole enemmistöä. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013c.)

Pääomasijoittajan mukana olo on usein positiivinen signaali lainarahoittajalle. Esimerkiksi pankin näkökulmasta yritystoimintaan liittyvän riskin jakaa nyt useampi osapuoli, mikä helpottaa pankin myönteisen luottopäätöksen antoa. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013c.)

Pääomasijoituksessa voidaan käyttää useita eri rahoitusinstrumentteja. Niistä tyypillisimmät ovat osakesijoitukset ja vaihtovelkakirjalainat mutta myös välirahoitus, jossa riski ja tuotto-odotukset asettuvat oman pääomaehtoisen ja vieraan pääomaehtoisen rahoituksen väliin. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013c.)

Pääomasijoittajan tavoite on saada sijoittamilleen varoilleen tuottoa. Tuotto-odotukset määräytyvät sijoitusten riskin mukaan. Tuotto realisoituu pääomasijoittajan luopuessaan omistusosuudestaan kohdeyrityksessä. Tämä tapahtuu yleensä noin 3-5 vuoden kuluessa. Tuotto-odotuksen toteutuminen edellyttää, että kohdeyrityksen arvo on kehittynyt odotusten mukaisesti ja yritys on päässyt hyvälle ja kannattavalle kasvu-uralle. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013c.)

3.4.1 Pääomasijoittamisen ehdot ja hakeminen

Pääomasijoitus rahoitusmuotona soveltuu sellaiselle yritykselle, jolla on voimakkaat kasvutavoitteet ja mahdollisuudet siihen. Pääomasijoituksen saaminen edellyttää yrityksen tuotteelta tai palvelulta selkeää kilpailuetua ja yrityksen johdolta vahvaa sitoutumista yritystoiminnan kehittämiseen. Omistajien on myös oltava valmiita antamaan saadusta rahoituksesta pääomasijoittajalle omistusosuus yhtiöstä. Vaikka alkuperäisten omistajien suhteellinen omistusosuus kaventuisikin sijoituksen myötä, voi omistuksen arvo olla tulevaisuudessa paljon suurempi koko yrityksen arvonnousun myötä. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013a.)

Kun yritys on kartoittanut pääomasijoittajista itselleen mieluisia pääomasijoittajia, se voi lähestyä sijoittajaa ja kertoa rahoitustarpeesta. Liiketoimintasuunnitelma esitellään pääomasijoittajalle ja siitä tulisi käydä ilmi toiminnan luonne, tavoitteet keinot saavuttaa asetetut tavoitteet. Asiat tulee esittää ytimekkäästi ja

mahdollisimman täsmällisiä termejä hyväksi käyttäen. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013b.)

Sijoitusprosessin ensimmäisessä vaiheessa sijoituspyynnön arviointi perustuu hakijayrityksen laatimaan liiketoimintasuunnitelmaan. Pelkästään tässä vaiheessa kaikista sijoittajille esitellyistä hankkeista karsiutuu pois noin 90 prosenttia hakijayrityksistä. Alustavat arvioinnit suoritetaan ripeällä tahdilla, minkä takia on pidettävä huolta, että liiketoimintasuunnitelma on hyvin laadittu ja yhteydenotto kohdistetaan oikeisiin sijoittajiin. Hyvin laadittu liiketoimintasuunnitelman yhteenveto on paras tapa herättää sijoittajan kiinnostus jatkotarkasteluun. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013b.)

Sijoitusprosessin toisessa vaiheessa järjestetään tapaaminen hakijayrityksen johdon kanssa, mikäli sijoittajayritys katsoo sijoituspyynnön soveltuvan kriteereihinsä. Näiden tapaamisten seurauksena karsiutuvat vielä noin puolet jäljellä olevista yrityksistä. Kolmannessa vaiheessa pääomasijoittaja arvioi hakijayrityksen omien painotettujen sijoituskriteeriensä pohjalta. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013b.)

Arviointiprosessin toisessa ja kolmannessa vaiheessa pääomasijoittajan suorittaa kohdeyrityksestä arvonmäärityksen. Omistusosuus kohdeyrityksestä määritellään, kun sijoittaja ja kohdeyritys ovat päässeet yhteisymmärrykseen yrityksen arvosta. Sijoitus tehdään loppujen lopuksi noin 3-4 %:iin kaikista saaduista sijoituspyynnöistä. Lopuksi laaditaan vielä käytännön toiminnan pelisäännöiksi osakassopimus. (Suomen pääomasijoittajat ry 2013b.)

3.5 Tekes

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes rahoittaa Suomessa toimivia yrityksiä ja tutkimusorganisaatioita. Tekesin asiakkuuslinjaukset pohjautuvat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yhteiseen asiakkuusstrategiaan. Rahoitus kohdistetaan ennen kaikkea liiketoimintoja ja elinkeinoja uudistaville tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan edelläkävijöille. Keskeinen yritysasiakasryhmä on merkittävää kasvua uskottavasti tavoittelevat pk-yritykset. (Tekes 2013a.)

Tekes painottaa strategiassaan uudistumista, kasvua ja kansainvälistymistä. Tekesissä kannustetaan asiakkaiksi erityisesti pk-yrityksiä, jotka tavoittelevat kasvua kansainvälistymällä. (Tekes 2013b.) Tekesin toimintaa ohjaavat sitä koskeva erityislainsäädäntö sekä kansalliset ja EU-tason valtioneuvoston päätökset. (Tekes 2013j.)

Tekes tarjoaa asiakkailleen asiantuntevaa rahoitusta, joka kannustaa monimuotoiseen innovaatiotoimintaan ja uudistumiseen. Tekesissä rahoitetaan sellaisia tutkimus-, kehitys-, ja innovaatioprojekteja, jotka eivät muuten toteutuisi yhtä kunnianhimoisessa muodossa tai laajuudessaan ilman julkista rahoitusta. Tekes rahoittaa ensisijaisesti erityisen haasteellisia hankekokonaisuuksia. Tekes jakaa yritysasiakkaidensa riskejä, kunhan ne ovat hyvin perusteltuja ja arvioitu suhteessa tavoiteltuun hyötyyn. Tekes hyväksyy rahoituskohteissaan suurempia riskejä kuin monet muut rahoittajat, minkä vuoksi se voi toimia yritysten rahoitusjärjestelyiden pääavaajana. Tekes neuvoo ja opastaa asiakkaitaan myös muiden kansallisten ja kansainvälisten rahoituskanavien käytössä. Se voi koota asiakkaan toiveesta yhteisiä palveluratkaisuja kumppaneidensa kanssa. (Tekes 2013c.)

Tekes tarjoaa yritysasiakkailleen avustuksia ja riskilainoja. Tekesin yrityksille suunnattua tutkimus-, kehitys- ja innovaatioprojektien rahoitusta voidaan käyttää seuraaviin kohteisiin:

- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatioprojektit
- innovatiiviset kokeilut
- nuorten innovatiivisten yritysten toiminta
- työorganisaatioiden kehittäminen
- innovaatiot julkisissa hankinnoissa
- strategisen huippuosaamisen keskittymien (SHOK) tutkimusohjelmat
- arvoverkkojen kehittäminen.

(Tekes 2013p.)

Aloitukset rahoitettaviin projekteihin tulee aina asiakkailta. Tekes valitsee rahoitettavista projekteista ne projektit, jotka tuottavat pitkällä aikavälillä kansantaloudelle ja yhteiskunnalle suurimman hyödyn suhteessa julkisiin panostuksiin. (Tekes 2013p.)

3.5.1 Tekesin tarjoamat avustukset

Suomessa toimivat yritykset voivat saada Tekesin rahoitusta projekteihin, joissa kehitetään; tuotteita, palveluja, menetelmiä, prosesseja, toimintamalleja, palvelu- ja liiketoimintakonsepteja, osaamista ja työorganisaatioita. (Tekes 2013p.)

Seuraavaksi käydään läpi erilaisia Tekesin tarjoamia rahoitusohjelmia taulukossa 1.

Taulukko 1. Tekesin rahoitusohjelmat.

Avustus	Käyttötarkoitus
Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus (Tekes 2013k.)	Rahoitus on tarkoitettu projekteihin, joissa syntyy markkinoitava tuote, palvelu tai uusi liiketoimintakonsepti
Työorganisaatioiden kehittämisen rahoitus (Tekes 2013l.)	Työorganisaatioiden kehittämisen rahoitusohjelman tarkoitus on edistää työelämäinnovaatioiden syntymistä suomalaisilla työpaikoilla. Työelämäinnovaatioilla tarkoitetaan johdon ja henkilöstön yhteistyössä toteuttamia muutoksia työpaikan työ-, organisaatio- ja johtamiskäytännöissä. Niiden tulee johtaa mitattavissa oleviin parannuksiin tuottavuudessa, tuloksellisuudessa ja työelämän laadussa.
Nuorten innovatiivisten kasvuyritysten rahoitus (Tekes 2013m.)	Yritykselle, joka on voimakkaan kansainvälisen kasvun kynnyksellä ja sillä on kilpailuetu, jolla on saavutettavissa merkittävää kasvua ja liiketoimintaa. Yrityksellä on uskottava kasvusuunnitelma ja sitoutunut osaava johtotiimi. Nuoren innovatiivisen yrityksen ikä on alle 6 vuotta. Yritys on kokoluokaltaan pieni ja panostaa voimakkaasti innovaatiotoimintaan.

<p>Arvoverkkojen kehittämisen rahoitus (Tekes 2013n.)</p>	<p>Tämä rahoitusohjelma on tarkoitettuja yrityksille, joiden liiketoiminta kytkeytyy toisiinsa. Arvoverkkohankkeiden tavoitteena on luoda uutta ja laajaa kansainvälistä liiketoimintaa. Hankkeilla tähdätään liiketoiminta-alueen uudistumiseen, ei vain jo olemassa olevan parantamiseen ja ne voivat edistää kokonaisvaltaisia muutoksia suomalaisessa yhteiskunnassa.</p>
<p>Kansainväliset tutkimus- ja kehitystyöt (Tekes 2013o.)</p>	<p>Kansainväliset ohjelmat tarjoavat yrityksille mahdollisuuden kansainväliseen tutkimus- ja kehitysyhteistyöhön. Tekes noudattaa normaaleja rahoituksen käytäntöjään. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka hakija tekeekin ehdotuksen kansainväliselle ohjelmalle, tulee ehdotuksessa noudattaa esimerkiksi kustannusten arvioinnin osalta Tekesin sähköisestä rahoitushakemuksesta löytyviä ohjeita.</p>

3.5.1.1 Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus

Tekes rahoittaa osan projektin kustannuksista. Mitä suurempi on innovaation uutuusarvo ja mitä kauempana ajallisesti ennakoitavat markkinat, sitä suuremmalla osuudella Tekes voi olla mukana rahoittamassa projektia. Yrityksen täytyy osoittaa, että sillä on edellytykset kattaa projektin omarahoitusosuus. Tekesin tuen lisäksi projektiin ei voi sisällyttää muuta julkista tukea. Rahoitusta voivat hakea Pk-yritykset ja suuret yritykset. (Tekes 2013k.)

Taulukko 2. Pk-yrityksen enimmäisrahoitus hankkeen kustannuksista. (Tekes 2013k.)

Projektin luonne	Avustus	Laina
Kansainväliset yhteishankkeet ja niiden valmistelu	65 %	
Tutkimukselliset ja haastavat kehittämisprojektit	50 %	
Haastavat tuotteiden, liiketoiminnan, menetelmien ja palveluiden kehittämisprojektit	35 % tai 25 % ja	70 % tai 25 %
Tuotteistus, pilotit, demonstraatiot, koetuotanto ja validointi	-	70 %
Työorganisaation kehittäminen	50 %	

Taulukossa 2. näkyy, miten projektin luonne vaikuttavat myönnettävien avustusten ja lainojen määrään. Tekesin rahoitus Pk-yrityksille kattaa avustusta yleensä 35 tai 50 prosenttia tai lainaa 70 prosenttia projektin kustannuksista. Lainaa voi saada erityisesti silloin, kun syntyy markkinoitava tuote, palvelu tai uusi liiketoimintakonsepti. Laina on riskilainaa, joka myönnetään ilman vakuutta. Rahoitus projektille voidaan myöntää myös lainan ja avustuksen yhdistelmänä. Tutkimus- ja kehitysprojektien valmisteluun pk-yritys voi saada valmistelurahoitusta ELY-keskukselta. (Tekes 2013k.)

3.5.2 Tekesin rahoituspalveluiden soveltuvuus

Tekes rahoittaa yrityksiä, joiden kehityshanke tähtää kasvuun, kansainvälistymiseen ja edelläkävijyyteen. Rahoitus voi koskea tuotteen, palvelun, tuotantomenetelmän, liiketoimintakonseptin tai työelämän kehittämiseen. (Tekes 2013d.)

Kun hakija haluaa tietää, sopiiko hänen hankkeensa Tekesin rahoitettavaksi, hän voi tiedustella asiaa Tekesin Tunnustepalvelun kautta. Tunnustelulomakkeella hakija kuvaa lyhyesti mitä on kehittämässä, mitä uutta siitä syntyy sekä millaisina hakija näkee kehittämisen haasteet. (Tekes 2013d.) Tunnustelulomake ohjaa vinkki-ikkunan kautta lomakkeen täyttöö. Se kertoo kuhunkin lomakenttään liittyviä huomioin arvoisia asioita. Lomakkeen hakemuskielen saa vaihdettua. (Tekes 2013e.) Lomakkeelle syötetyt tiedot siirtyvät turvallisesti Tekesiin. Tiedot käsitellään luottamuksellisesti. Tekesistä otetaan yhteyttä hakijaan noin viikon kuluessa siitä, kun hakija on lähettänyt lomakkeen Tekesiin tunnustelupalvelun kautta. Ennen yhteydenottoa hakijan on syytä varautua vastaamaan myös Tekesin sparraus kysymyksiin. (Tekes 2013e.)

3.5.3 Rahoituksen hakeminen ja ehdot

Hakemuksen arvioinnissa Tekes ottaa huomioon projektin välilliset vaikutukset muissa yrityksissä ja yhteiskunnassa. Suurilta yrityksiltä vaaditaan haastavampia projekteja kuin pk-yrityksiltä. Osa rahoitettavista projekteista rahoitetaan erilaisten ohjelmien yhteydessä, kuten kansainvälisissä yhteistyöohjelmissa tai Tekesin sisällöllisten painopistealueiden ohjelmissa. (Tekes 2013p.)

Suunniteltaessa kehitysprojektia, kannattaa jo varhaisessa vaiheessa ottaa yhteyttä Tekesiin. Projekti-idea voi esitellä jo varhaisessa vaiheessa Tekesin tai lähimmän ELY-keskuksen asiantuntijalle jo ennen kuin hakemusta on vielä laadittu. Asiantuntijalta voi saada neuvoja ja opastusta projektin sisältöön liittyen. (Tekes 2013g.)

Rahoitus voi kohdistua kustannuksiin, jotka ovat syntyneet aikaisintaan sinä päivänä, jolloin Tekes on saanut kaikki vaatimuksen mukaiseen hakemukseen

kuuluvat tiedot ja liitteet. Projekti on hyvä suunnitella alkamaan aikaisintaan 3 kuukautta hakemuksen lähettämisestä. (Tekes 2013g.)

Tekesissä on siirrytty sähköiseen arkistointiin ja asiakkaita ohjataan lähettämään hakemuksensa pääasiassa täyttämällä sähköisiä hakemuslomakkeita sille suunnatussa palvelussa. Hakemukset tallentuvat verkkoasioinnin kautta suoraan Tekesin tietojärjestelmiin. Tämä helpottaa sekä hakijan, että käsittelijän työtä nopeuttamalla hakemusten ja raporttien käsittelyä ja varmistamalla tiedon oikeellisuuden. Hakijan tulee perehtyä tarkoin Tekesin rahoituksen ehtoihin, sillä projektin ehtojen mukainen hallinnointi ja raportointi ovat edellytyksenä rahoituksen maksamiselle. (Tekes 2013f.)

Hakemus voidaan ottaa käsittelyyn vasta, kun kaikki siihen liittyvät tiedot ja liitteet ovat saapuneet Tekesiin. Hakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on noin 2-3 kuukautta. Tekes tekee rahoituspäätöksen hakemuksen pohjalta keskusteltuaan ensin projektista hakijan kanssa. Päätöksestä ilmoitetaan aina kirjallisesti. (Tekes 2013f.)

Rahoituksen määrä ja ehdot määräytyvät projektin luonteesta ja hakija organisaatiosta sekä taloudellista tilanteesta. Rahoituksen yleisissä ehdoissa määritellään muun muassa;

- mitä kustannuksia projektille hyväksytään
- miten projektin etenemistä seurataan ja raportoidaan ja
- miten tulee menetellä mahdollisten muutostarpeiden yhteydessä.

Rahoituspäätöksissä sovelletaan voimassa olevia yleisiä ehtoja, joista on sovittu kunkin rahoitusohjelman kohdalla. (Tekes 2013h.)

Projektin vastuullinen johtaja raportoi Tekesille projektin etenemisestä rahoituspäätöksessä määriteltyjen ehtojen ja aikataulun mukaisesti. Muutoksia raportointivastuuseen on mahdollista saada hakemalla vapaamuotoisella hakemuksella tai projektinmuutoslomakkeella. Raportointi onnistuu helpoiten sähköisen verkkoasioinnin kautta ja helpottaa myös raportin käsittelyä Tekesissä.

Rahoitus maksetaan pääsääntöisesti jälkikäteen väli- ja loppuraportteja vastaan. Raportointi koskevat tiedot löytyvät kunkin rahoitusohjelman yleisistä ehdoista. (Tekes 2013i.)

3.6 ELY-keskus

Elinkeino, - liikenne- ja ympäristökeskukset tukevat pk-yritysten perustamista, laajentamista ja kehittämistä tarjoamalla neuvonta- ja koulutuspalveluita sekä rahoitusta. ELY-keskuksesta saa neuvontaa ja opastusta liikeidean arviointiin, koulutusta yritystoiminnan aloittamiseen ja hallintaan. ELY-keskus voi rahoittaa aloittavan yrityksen toimintaa, järjestää koulutusta ja kehittää yritystoimintaa erilaisilla kehittämisohjelmilla. (ELY-keskus 2013a).

3.6.1 Rahoitus ja palvelut

ELY-keskuksesta saa tukea ja neuvontaa, kun halutaan kehittää jo toimivaa yritystä. Yrityksen kasvuun, kansainvälistymiseen ja vientiin ELY-keskus tarjoaa asiantuntija-apua ja rahoitusta. Myös laaja Tekesin teknologia-asiantuntemus on yrittäjän käytössä ELY-keskuksen kautta. ELY-keskus pystyy tarjoamaan suhteellisen edullisia neuvonta- ja koulutuspalveluja. Palvelut ovat joko kokonaan maksuttomia tai muuten hinnaltaan edullisia, johtuen julkisesta rahoituksesta, jota ELY-keskus saa EU:n rakennerahastoista. (ELY-keskus 2013a.)

Taulukossa kolme on käyty läpi erilaisia ELY-keskuksen tarjoamia avustuksia ja palveluja.

Taulukko 3. ELY-keskuksen tuotteet ja palvelut. (ELY-keskus 2013b.)

Toiminta-alue	Rahoitusohjelmat
Yritystoiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Avustus yksinyrittäjälle ensimmäisen työntekijän palkkamenoihin • Energiatuki • Konsultointipalvelut • Kuljetustuki • Kyläkauppatuki • Maaseudun yritystoiminnan tukeminen • Starttiraha (Työ- ja elinkeinotoimisto) • Valmistelurahoitus pk-yrityksille • Yrityksen kehittämisavustus • Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus
Teknologia ja innovaatiot	<ul style="list-style-type: none"> • Teknologiarahoitus • Valmistelurahoitus pk-yrityksille
Työvoima ja työllisyys	<ul style="list-style-type: none"> • Investointituki • Työllisyyspoliittinen avustus

ELY-keskuksen toiminta jakaantuu yritystoimintaan, teknologia ja innovaatio sekä työvoima ja työllisyys toimintaan. Jokainen alue käsittää niihin sisältyvät erityiset rahoitusohjelmat ja palvelut.

3.6.2 Yrityksen kehittämisavustus

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää hankkeelle, jonka tarkoitus on parantaa pitkän aikavälin kilpailukykyä silloin, kun yritys aloittaa, laajentaa tai kehittää toimintaansa. Yrityksen hankkeen tulee olla toiminnan kehittämisen kannalta merkittävä. Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää investointeihin tai muihin kehittämistoimenpiteisiin. Lisäksi sitä voidaan myöntää pienille yrityksille myös uusien työpaikkojen aiheuttamien palkkamenojen tai muiden toiminnan aloittamisen tai laajentamisen liittyvien menojen perusteella. Tuki on harkinnanvaraista ja se myönnetään aina hankkeesta tehtävän yritys- ja hankearvioinnin perusteella. Myöntämistä puoltavana tekijänä pidetään hankkeen myönteisiä työllisyys-, ympäristö- ja tasa-arvovaikutuksia. Avustusta voidaan myöntää hankkeelle, jolla arvioidaan olevan merkitystä:

1. kasvuun
2. teknologiaan
3. kansainvälistymiseen
4. tuottavuuteen tai
5. liiketoimintaosaamiseen.

(TE-keskus. 2013a.)

Yrityksen kehittämisavustustukea voidaan myöntää aineellisiin ja aineettomiin investointeihin. Avustuksen enimmäismäärä määräytyy tukialueen mukaan. Taulukossa 4 on esitetty, miten eri tukialueet vaikuttavat yrityksen kehittämisavustuksen määrään.

Taulukko 4. Yrityksen kehittämisavustuksen määrä. (TE- keskus 2013a.)

Yritysmuoto	I Tukialue	II Tukialue	III Tukialue
Suuri yritys	15	10	-
Keskisuuri yritys	25	15	10
Pieni yritys	35	25	20
Mikroyritys	35	25	20
Mikroyritys, harvaan asuttu maaseutu	35	35	30

Lahden alue kuuluu TE-keskuksen tukialuekartan mukaan tukialueeseen kolme. (TE-keskus 2013b.)

”Pk-yritysten luokassa mikroyritys määritellään yritykseksi, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa.” (EY:n komission suositus 2003/361/EY.)

Investointiin myönnettävän kehittämisavustuksen edellytyksenä on, että avustuksen saaja rahoittaa investoinnin hankintamenoista vähintään 25 % sellaisella rahoituksella, joka ei ole peräisin julkisen tuen piiristä. (TE-keskus 2013a.)

3.6.3 Yrityksen kehittämisavustuksen muut kehittämistoimenpiteet

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää myös muihin kehittämistoimenpiteisiin, kuten yrityksen liiketoimintaosaamisen, kansainvälistymisen, tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen, yrityksen perustamis- ja toimintaedellytysten selvittämistä sekä muuhun niihin rinnastettavaan yritystoiminnan merkittävään kehittämiseen. Yrityksen kehittämisavustusta muihin kehittämistoimenpiteisiin voidaan myöntää:

1. ”ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuviin menoihin
2. palkkamenoihin, jolloin avustus myönnetään *de minimis -tukena*, lukuun ottamatta tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä koskevia toimenpiteitä
3. matkamenoihin, jolloin avustus myönnetään *de minimis -tukena*, lukuun ottamatta tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä koskevia toimenpiteitä
4. messuille tai näyttelyyn osallistumisesta aiheutuviin menoihin, jolloin avustus myönnetään *de minimis -tukena*, lukuun ottamatta yrityksen ensimmäistä osallistumiskertaa kyseiseen tapahtumaan
5. kone- ja laitehankinnoista tai niiden vuokraamisesta aiheutuviin menoihin, siltä osin kuin ne kohdistuvat tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä koskevien toimenpiteiden toteuttamiseen sekä
6. raaka-aineiden ja puolivalmisteiden hankinnasta aiheutuviin menoihin, jolloin avustusta voidaan myöntää vain tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä koskeviin toimenpiteisiin.” (TE-keskus 2013a.)

Kehittämisyavustuksen määrä muihin kehittämistoimenpiteisiin voi olla enintään 50 % avustuksen perusteena olevista hyväksyttävistä menoista. Avustusta voidaan myöntää myös pienen innovatiivisen yrityksen toiminnan aloittamiseen tai laajentamiseen liittyvien asiantuntija- ja muiden palveluiden käytöstä aiheutuviin menoihin sekä toimitilojen ja laitteiden vuokramenoihin. Avustuksen määrä on enintään 50 % ja sitä voidaan myöntää enintään 24 kuukauden ajalta. Avustus myönnetään de minimis-tukena. Yrityksen kehittämisyavustusta on haettava ennen hankkeen aloittamista. Rahoitus myönnetään jälkikäteen erillisen maksuhakemuksen perusteella. (TE-keskus 2013a.)

3.6.4 Rahoituksen hakeminen ja ehdot

ELY-keskuksessa on siirrytty sähköiseen asiointipalveluun. (ELY-keskus 2013c) Ennen hakemuksen jättämistä on suositeltavaa olla yhteydessä ELY-keskuksen asiantuntijaan. Yhdessä ELY-keskuksen asiantuntijan kanssa voi selvittää hankkeen rahoitusmahdollisuudet ja tutustua ELY-keskuksen rahoituslinjauksiin sekä avustuksen myöntämisperusteisiin. (ELY-keskus 2013c.). ELY-keskusten kunkin alueen rahoituslinjaukset on listattu erikseen. Ohjeet auttavat hakijaa hakemuksen laadinnassa sekä helpottavat ELY-keskuksessa sen käsittelyä. (ELY-keskus 2013d.)

ELY-keskusten yritystukien sähköiseen asiointipalveluun kirjaututaan Verohallinnon ylläpitämällä Katso-organisaatio-tunnisteilla, joko pääkäyttäjärooleilla tai hakijalle myönnettyllä TEM ELY-keskusten rahoitusasiointiroolilla. Katso-organisaatiotunnisteen käyttö mahdollistaa vuorovaikutteisen asioinnin, turvallisen ja suojatun tietojen vaihdon. (ELY-keskus 2013c.)

4 TOIMEKSIANTAJAN ESITTELY

4.1 CCustom lyhyesti

CCustom on vuonna 2010 perustettu nuori ja kasvava yritys, joka tarjoaa uudenlaista suunnitteluvoimaa metalli-, ja elektroniikkateollisuuden toimialojen mekaniikkasuunnitteluun. CCustom on luotu palvelemaan asiakkaitaan. Yritys tarjoaa erilaisia asiantuntija- ja suunnittelupalveluja sekä kehittää prosesseja asiakkaan kanssa yhteistyössä. Suunnittelussa yhdistyy modulaarisuusajattelu ja pitkä kokemus eriteollisuuden aloilta. CCustom ei toimi, kuten tavallinen suunnittelutoimisto, vaan on asiakkaan strateginen yhteistyökumppani. (CCustom Oy, Vesa Kataja 2013.)

CCustom Oy määrittellään Pk-yritysten luokassa kooltaan mikroyritykseksi. Tämä tarkoittaa, että yrityksen palveluksessa on vähemmän, kuin 10 työntekijää ja sen liikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. (EY:n komission suositus 2003/361/EY.)

4.2 Hanke

CCustom Oy on havainnut vahvuuksia ja heikkouksia suomalaisessa konepajateollisuudessa, ja pyrkii tällä hankkeellaan auttamaan omalta osaltaan kotimaisia yrityksiä ja ylläpitämään heidän kilpailukykyään kiristyneessä maailman markkinatilanteessa. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

Suomalaisten konepajateollisuuden yritysten vahvuus on tuottaa heidän asiakkailleen heidän tarpeidensa mukaisia tuotteita, ratkaisuja, huolto- ja varaosapalveluita. Globaalissa taloudessa kotimaisten konepajateollisuuden yritysten kilpailukyky on kansainvälisillä markkinoilla kuitenkin isojen muutosten edessä. Kustannustasopaineiden myötä, tuotantoa on alettu siirtää kustannustehokkaampiin maihin. Tämän myötä kotimaiset palveluntarjoajat ovat entistä ahtaammalla. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

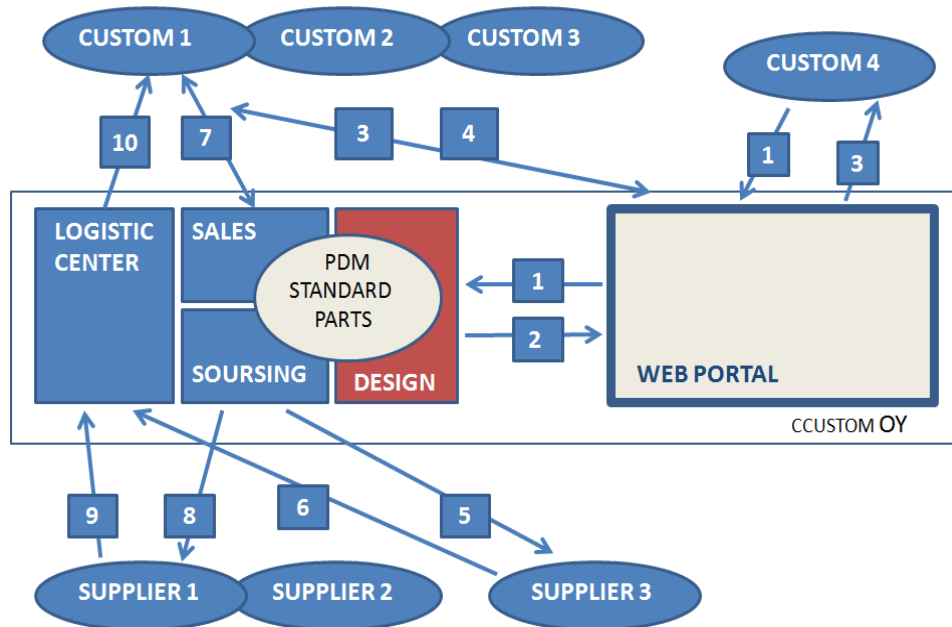
Konepajateollisuuden yritysten tulisi keskittää voimansa ja kehittää omia palvelujaan vain strategisesti merkittävälle osa-alueille ja palauttaa osan

toiminnoistaan kotimaisille palveluntarjoajille. Monet konepajateollisuuden nykyiset tuotteet sisältävät yrityksistä riippumattomia ja strategisesti merkityksettömiä vakio-osakokonaisuuksia, joiden kehitys- ja hankintatoiminta voitaisiin keskittää omaksi osa-alueeksi yritysten toiminnan kustannustehokkuuden parantamiseksi. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

Hankkeen toteutuksen myötä CCustom Oy tarjoaisi Pk-konepajateollisuuden asiakkaille uudenlaista palvelutoimintamallia, jossa strategisesti merkityksettömien vakio-osakokonaisuuksien kehitys- ja valmistustyö keskitetään ja ohjataan eri yritysten hankintatoiminnalle, keskitettyihin kustannustehokkaisiin hankintaratkaisuihin. Yritysten on helppo ulkoistaa osa tuotteidensa kehitys- ja valmistustoiminnasta hankintatoiminnaksi. Kehitystyö on mahdollista keskittää ja tehdä yhteistyössä useamman paikallisen tai globaalin yrityksen kanssa samanaikaisesti. Kehitystyön kustannukset jakautuvat useamman yrityksen kesken ja näin saadaan aikaiseksi tuntuvia säästöjä. Näin saadaan keskitettyä kehitystyötä ja hyvään hintaan erittäin tehokasta mekaniikkasuunnittelua. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

4.2.1 Toiminnan kuvaus

Kuviossa 7 on esitetty toiminnan kuvaus, joka kertoo mistä hankkeen toiminnassa on kyse. Tämä kuvio on selitetty auki kohta kohdalta.

Kuvio 7. Toiminnan kuvaus. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

Toiminnan osa-alueita ovat:

- Asiakkaat (Customers)
- Web-portaali (Web portal)
- Suunnittelu (Design)
- Hankintaprosessit (Sourcing)
- Toimitusprosessit (Logistic center)
- Osto ja myynti (Sales)

Kohta 1: Web-portaalin avulla asiakas voi etsiä omiin tuotteisiinsa sopivia vakio-osakokonaisuuksia. Jos vakio-osakokonaisuutta ei ole olemassa, asiakas voi ottaa yhteyttä Web-portaalin kautta, jonka jälkeen asiakkaan kanssa arvioidaan yhdessä tarve kyseiselle tuotteelle sekä vakio-osan hinta. Mikäli tarve ja tarveratkaisu

kohtaavat, käynnistetään pienimuotoinen tuotekehitys vakio-osan suunnittelemiseksi.

Kohta 2: Suunniteltu 3D- malli siirretään portaaliin ja sitä kautta kaikkien rekisteröityjen asiakkaiden käytettäväksi.

Kohta 3: Asiakkaan mekaniikkasuunnittelija voi ladata 3D-mallin suoraan omaan CAD-järjestelmäänsä ja asettaa parametrit vastaamaan portaalin nimikettä.

Kohta 4: Web-pohjaisen portaalin avulla oleva asiakas voi esittää kehitystarpeita omiin tuotteisiinsa sopivista vakio-osakokonaisuuksien laajentamisesta heidän tarpeidensa mukaiseksi. Uudet vakio-osaratkaisut tai vakio-osamatriisit voidaan laajentaa asiakastarpeiden mukaan.

Kohta 5: Vakio-osakokonaisuuksien hankinta suuremmissa erissä LC-maiden valmistusta hyödyntäen.

Kohta 6: Sarjatuotteina valmistettujen vakio-osakokonaisuuksien toimittaminen logistiikkayksikön välivarastoon ja sieltä edelleen toimitettavaksi

Kohta 8: Vakio-osia myydään nimikepohjaisesti suoraan asiakkaalle. Asiakkaan hankinta saa hankintapyynnön mekaniikkasuunnittelijan piirustuksen osaluettelon mukaan.

Kohta 9: Piensarjatuotteina valmistettujen vakio-osakokonaisuuksien hankinta pienemmissä erissä kotimaista valmistusta hyödyntäen.

Kohta 10: Piensarjatuotteina valmistettujen vakio-osakokonaisuuksien toimitus logistiikkayksikköön ja sieltä edelleen toimitettavaksi.

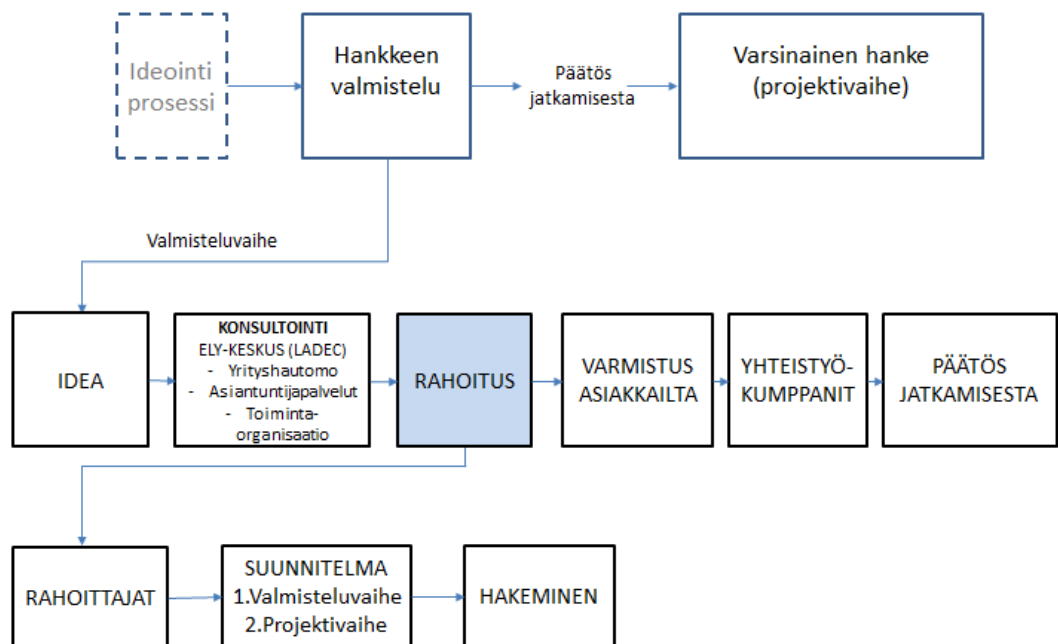
Hankkeen toteutuksen myötä CCustom Oy:llä on selkeä ratkaisu, joka toimii globaalisti ja tukee näin asiakkaan kotimaista valmistusta, mutta antaa edelleen täyden mahdollisuuden LC-maista tehtäviin valmistushankintoihin. Asiakkaiden hankintatoimi ohjaa omaa tai alihankintana toimivaa mekaniikkasuunnittelua

valitsemaan Web-portaalista vakio-osakokonaisuuden. Pääasiassa asiakkaan edustaja valitsee standardoidun vakio-osakokonaisuuden Web-portaalista ja heidän hankintatoimensa on sitoutunut hankkimaan ratkaisun CCustom Oy:n verkostolta. Web-portaalin ja verkoston hyödyt ovat suoraan rahassa mitattavia asioita ja ne näkyvät nopeasti asiakkaan liiketoiminnassa. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

5 HANKKEEN KUVAUS

5.1 Prosessin mallintaminen

Tutkimuksen alkuvaiheessa pidettiin yhdessä aivoriihi, jonka seurauksena syntyi mallinnettu kuva hankkeen prosessista. Mallinnettu kuva prosessista on esitetty alla kuviossa 8.

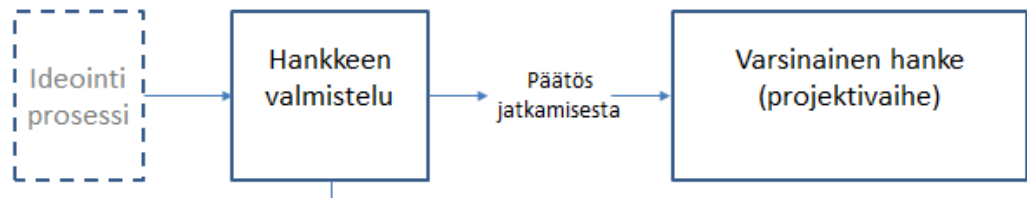
Kuvio 8. Mallinnettu kuva prosessista.

Tämä kuvaaja antaa kokonaiskuvan hankkeen etenemisestä, sekä avaa myös tämän opinnäytetyön kulkua. Kuvaajasta käy ilmi hankkeen päävaiheet ja valmisteluvaihe sekä sen rahoitus tarkemmin eriteltyinä. Hanke koostuu hankkeen valmisteluvaiheesta ja varsinaisesta toteutettavasta hankkeesta. Valmisteluvaihe koostuu; ideoinnista, konsultoinnista asiantuntijoiden kanssa, rahoituksesta, varmistuksesta asiakkailta, yhteistyökumppaneista ja päätöksestä jatkaa hankkeen toteutusvaiheeseen. Valmisteluvaiheessa haetaan hankkeelle valmistelurahoitusta. Valmisteluvaiheen rahoitusta on avattu käyttämällä apuna SIPOC:ia, joka auttaa dokumentoimaan valmisteluvaiheen rahoitusta ja esittämään sen visuaalisesti. Prosessin kuvauksella on pyritty vastaamaan toimeksiantajan toiveisiin

dokumentoida hankkeen valmistelua, jotta se toimisi mallina mahdollisesti myöhemmin toteutettaville samantyyllisille tai tasoisille kehityshankkeille.

5.2 Hankeprosessin kuvaus

Prosessin kuvaamiseen voidaan käyttää monenlaisia tiedonkeruumenetelmiä. Tässä hankkeessa prosessin tiedonkeruumenetelminä käytettiin: Haastatteluja, ryhmätyötä ja omaa havainnointia. Hanke mallinnettiin ryhmätyönä ja se löytyy kokonaisuudessaan kuviosta 8. Hankkeen valmisteluprosessi on edelleen kesken ja työssä esitetty valmisteluvaihe on tehty niin pitkälle kun valmistelu on ehtinyt edetä opinnäytetyön etenemisen aikana. Seuraavassa kuviossa on esitetty hankeprosessin kuvaus tiivistettynä.

Kuvio 9. Hankeprosessin karkeakuvaus.

Hankkeen toteutus on pitkäjänteinen prosessi, joka toteutetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe on hankkeen valmistelua ja toinen vaihe on varsinainen hankkeen toteutusvaihe eli projektivaihe.

5.3 Valmisteluvaihe

Valmisteluvaiheessa kartoitetaan markkinatilanne ja todelliset asiakastarpeet. Etsitään palvelulle asiakkaita ja tarjotaan heille mahdollisuus vakio-osakokonaisuuksien hankintaan sekä kehittämään yhteistyössä Web-portaalin sisällön tarjontaa. Etsitään kotimaisia ja ulkomaisia valmistajia toteuttamaan portaalin sisältöä. Etsitään ja kilpailutetaan hyvä kansainvälisesti toimiva logistiikkayritys, jonka avulla hoidetaan varastointi, vastaanotto ja lähetystoiminnot. Etsitään ja kilpailutetaan Web-portaalin toteuttajat. Valmistellaan sopimustekniset asiat, yhteistyösopimukset, hankintasopimukset

jne. Arvioidaan onko toiminnalle asiakkaita, sekä toiminnallisesti, että taloudellisesti realistiset mahdollisuudet.

Valmisteluvaiheen jälkeen pitää olla selkeä mielikuva, että hanke on järkevä toteuttaa ja se edellyttää seuraavanlaisia toimenpiteitä:

- Kaikkein tärkein päätös liittyy CCustom Oy:n omiin resursseihin ja niiden realistisuuteen, joka käytännössä tarkoittaa vähintään kahden uuden työntekijän palkkaamista projektin toteutukseen sekä mekaniikkasuunnitteluun.
- On löydettävä vähintään viisi kansainvälisillä markkinoilla toimivaa yhteistyöhalukasta asiakasta.
- On löydettävä vähintään kolme kotimaista sekä vähintään kaksi valmistusyhteistyökumppania.
- Pitää olla realistinen määrittely Web-portaalin sisällöstä ja vähintään kolme keskenään vertailukelpoista kilpailevaa tarjousta toteutuksesta.

Valmisteluvaihe toteutetaan neljän kuukauden kuluessa valmisteluvaiheen käynnistymisestä. (CCustom, Vesa Kataja 2013.)

5.4 Projektivaihe

Kehitysprojekti käynnistetään valmisteluvaiheen jälkeen tehtyjen päätösten pohjalta. Projektin aikana kehitetään uudenlainen Web-portaali, josta asiakkaiden mekaniikkasuunnittelu voi hakea tuotteisiinsa 3D-malleja. 3D-malleja on saatavissa useisiin konepajateollisuuden tarpeisiin.

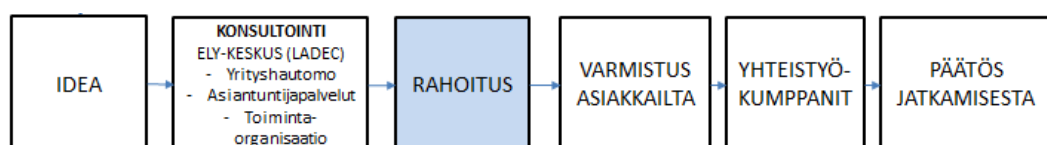
Mallien käytöllä ohjataan asiakkaan valmistuspiirustuksiin nimikkeitä, joita hankinta voi ostaa suoraan valmiina osakokonaisuuksina tai lajiteltuina kokonaisratkaisuuksina kustannustehokkaasti ja nopeilla toimitusajoilla.

Valmiita osakokonaisuuksia valmistetaan piensarjoina yhteistyössä kotimaisten yritysten kanssa sekä suursarjoina LC-maista tuotettujen valmistajayhteistyökumppanien kanssa. Varastoinnista ja logistiikkajärjestelyistä vastaa Suomessa kansainvälisesti toimiva logistiikkakeskus.

Projektin päätyttyä suomalainen konepajateollisuus on saanut uuden toimijan, joka tarjoaa asiakkailleen uudelleen konseptin hankkia yksinkertaisia standardoituja vakio-osakokonaisuuksia ja samalla mahdollisuuden kehittää omaa valmistustaan strategisesti tärkeiden ratkaisujen tuottamiseen. Projektivaihe toteutetaan 1,5 - 2 vuoden kuluessa valmisteluvaiheen päättymisen jälkeen.

5.5 Hankeprosessin valmisteluvaiheen kuvaus

Tässä osassa käsitellään valmisteluvaiheen kuvausta. Valmisteluvaiheen kuvaus keskittyy kuvaamaan, mistä alueista valmisteluvaihe koostuu ja mitä ne sisältävät. Kuviossa 10 on esitetty hankkeen valmisteluvaihe karkealla tasolla.

Kuvio 10. Hankkeen valmisteluvaihe karkealla tasolla.

Valmisteluvaiheen osa-alueita ovat idea, konsultointi, rahoitus, varmistus asiakkailta, yhteistyökumppanit ja päätös jatkamisesta.

5.5.1 Idea

Idea hankkeelle syntyi yrittäjän oivalluksesta suomalaisessa konepajateollisuudessa, sen vahvuuksista ja heikkouksista. CCustom Oy pyrki tällä hankkeella omalta osaltaan auttamaan kotimaisia yrityksiä konepajateollisuudessa ja ylläpitämään niiden kilpailukykyään kiristyvässä maailman markkinatilanteessa.

Hankkeen toteutuksen myötä CCustom Oy tarjoaisi Pk-konepajateollisuuden asiakkaille uudenlaista palvelutoimintamallia, jossa strategisesti merkityksettömien vakio-osakokonaisuuksien kehitys- ja valmistustyö keskitetään ja ohjataan eri yritysten hankintatoimintaa keskitettyihin kustannustehokkaisiin hankintaratkaisuihin. Yritysten on helppo ulkoistaa osa tuotteidensa kehitys- ja valmistustoiminnasta hankintatoiminnaksi. Kehitystyö voidaan keskittää ja tehdä yhteistyössä useamman paikallisen tai globaalin yrityksen kanssa samanaikaisesti.

Näin syntyneet kehitystyön kustannukset jakautuisivat useamman yrityksen kesken ja syntyisi tuntuvia säästöjä. Näin saadaan keskitettyä kehitystyötä ja hyvään hintaan erittäin tehokasta mekaniikkasuunnittelua

5.5.2 Konsultointi

CCustom Oy ei pienenä yrityksenä yksinään pysty näin laajaa hanketta toteuttamaan, minkä vuoksi se on ottanut yhteyttä paikallisiin tahoihin, kuten ELY-keskukseen, jonka kautta se on saanut lisäinformaatiota, tukea ja neuvontaa sekä tietoa mahdollisesta rahoituksesta. Lahden tiede- ja yrityspuistossa toimiva Yrityshautomo on myös merkittävä tukija sekä rahoittaja projektin valmisteluvaiheen toteutuksessa.

5.5.3 Rahoitus

CCustom on nuori yritys, joka on valmis kehittämään uudenlaisen toimintatavan mukaisen konseptin suomalaisen konepajateollisuuden tarpeisiin. CCustom on valmis sijoittamaan projektin toteutukseen taloudellisen panoksensa omalla työpanoksellaan myynnin, valmistusverkoston hankintaan ja hallintaan, toteutettavien ratkaisujen kehittämiseen sekä vakio-osakokonaisuuksien mekaniikkasuunnitteluun.

Kansainvälisen projektin toteuttamiseen tarvitaan myös julkista rahoitusta. ELY-keskus on siinä merkittävässä asemassa valmisteluvaiheen rahoittajana toteutuksen osalta, tukijana sekä myöhemmin varsinaisen hankkeen toteuttamisessa. Lahden tiede- ja yrityspuisto on merkittävä tukija sekä rahoittaja projektin valmisteluvaiheen toteutuksessa yrityshautomon näkökulmasta huomioiden. Hankkeen valmisteluvaihetta ja projektin rahoitusvaihetta avataan enemmän kappaleessa kuusi.

5.5.4 Varmistus asiakkailta

Varmistuaan idean hyvydestä se pitää varmistaa asiakkailta. Projektivaiheen käynnistymisen edellytyksenä on vähintään viisi kansainvälisillä markkinoilla toimivaa asiakasta. Tätä varten valmisteluvaiheeseen kuuluu markkinatutkimus.

Tutkimuksella on tarkoitus hankkia asiakkaita lisää ja saada selvyyttä mahdollisten asiakkaiden kiinnostuksesta.

5.5.5 Yhteistyökumppanit

Valmisteluvaiheessa on tarkoitus löytää sopivat yhteistyökumppanit itse projektin toteutusvaiheeseen. Alkuvaiheessa Web-portaalin tekeminen on yksi iso osa projektia, jonka tekemiseen on löydettävä sopivat yhteistyökumppanit.

Yhteistyökumppanit pitää etsiä ja tekijät kilpailuttaa. Tavaranopean toimituksen varmistaminen on tärkeää. Sopiva logistiikkakumppani, jolta varastointi ja osakokonaisuuksien nopea ja varma toimitus onnistuu, on merkittävä tekijä hankkeen onnistumisessa. Keskeinen sijainti asiakkaisiin nähden on myös tärkeää.

CCustom Oy:llä on jo muutama asiakas-yhteys, kuten Mitek Oy ja Galvatek Oy. Lisää kuitenkin tarvitaan, ja sitä varten teetetään mm. markkinatutkimus. Muutama muu paikallinen suunnittelualan yritys on CCustomin mukana hankkeessa, tuomassa asiantuntemustaan asiakkaiden käyttöön.

5.5.6 Päätös jatkamisesta

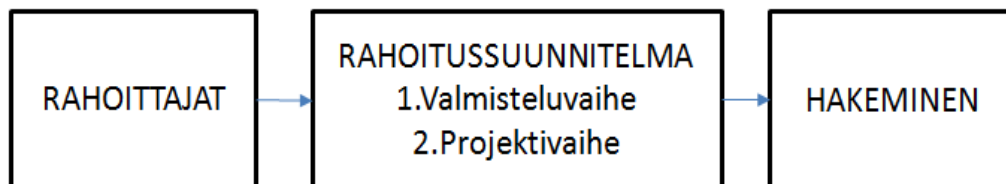
Valmisteluprosessin ulostuloina ja projektin käynnistyspäätöstä ohjaavina tekijöinä ovat seuraavat asiat:

- Markkinatilanne ja asiakkaat
- Web-portaalin tekijät
- Logistiikkayritys
- Sopimustekniset asiat, yhteistyösopimukset, hankintasopimukset
- Projektilla taloudellisesti ja toiminnallisesti mahdollisuudet

Valmisteluvaiheessa saatujen tietojen pohjalta tehdään päätös siitä, käynnistetäänkö hankkeen projektivaihe.

6 HANKKEEN RAHOITUS

Kuten itse hankeprojektiä, niin rahoitustakin käsitellään kahdessa vaiheessa. Kuviossa 11 on hankkeen rahoituksen karkea kuvaus.

Kuvio 11. Hankkeen rahoitusprosessin kuvaus karkealla tasolla.

Rahoituksen ensimmäisessä vaiheessa kerrotaan, miten hankkeen valmisteluvaiheen rahoitus järjestetään. Rahoitusosuuden toinen osa keskittyy pohtimaan millainen rahoitus soveltuisi itse projektivaiheeseen, miten sitä voitaisiin hakea ja millaisin ehdoin sitä voitaisiin saada.

6.1 Hankkeen valmisteluvaiheen rahoitus

CCustom on hakenut hankkeensa valmisteluun ELY-keskukselta valmisteluvaiheen rahoitusta. Valmisteluvaiheen rahoitus on avustusta, jota yritykset voivat saada haasteellisten tutkimus- ja kehittämishankkeidensa valmisteluun. Tuki haetaan ELY-keskukselta, mutta valmisteluvaiheen rahoituspäätökset tehdään keskitetysti Tekesissä. Rahoituksen tarkoitus on mahdollistaa tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelua. Rahoitettavat toimenpiteet ovat usein lyhykestoisia selvityksiä ja sisältävät riippumattomilta ulkopuolisilta asiantuntijoilta hankittavia ostopalveluja, kuten tässäkin Case-tapauksessa.

Valmistelurahoitusta myönnetään enintään 70 % hankkeen valmisteluvaiheen hyväksyttävistä kustannuksista. Avustusta myönnetään kuitenkin enintään 15 000 euroa, eikä sitä myönnetä mikäli hankkeen kustannuksiin kohdistuu muuta julkista rahoitusta.

Rahoituspäätös tehdään hakemuslomakkeella esitettyjen tietojen pohjalta sekä rahoitusasiantuntijan ja hakijan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta.

Hankkeen valmisteluvaiheen rahoituksen prosessinkuvausta havainnollistaa seuraava kuvio 12.

SIPOC – Projektin rajaaminen				
Hankkeen valmisteluvaiheen rahoitus				
Suppliers Toimittajat	Input't	Prosessi	Output't	Customer Asiakas
	(Sisääntulot)		(Ulostulot)	
CCustom Oy	Hankesuunnitelma	Yhteydenotto rahoittajaan	Valmisteluvaiheeseen rahoitus	CCustom Oy
Ely-keskus	Liiketoimintasuunnitelma			
TEKES	Yrityksen omarahoitusosuus	Neuvottelut asiantuntijan kanssa	Jalostettu liikeidea	
LADEC	Tilinpäätöstiedot			
Yrityshautomo	Kopiot tarjouksista	Rahoitushakemus	Uudistettu liiketoimintasuunnitelma	
	Yrityksen omistaja			
	TEKES asiantuntija	Rahoituspäätös		
		Raportointivelvollisuus		

Kuvio 12. SIPOC- projektin rajaaminen valmistelurahoitus.

Yllä kuvattu SIPOC on korkeamman tason prosessikartta, joka auttaa hahmottamaan liiketoiminnan prosessinnäkökulmasta. SIPOC tunnistaa ja esittää prosessin yhtymä- ja liitoskohdat, asiakkaat ja toimittajat. Kuviossa 11 on dokumentoitu valmisteluvaiheen rahoituksen prosessi diagrammina lähtien toimittajista ja päättyen asiakkaisiin. Laatu on määritelty ulostulon perusteella.

SIPOC- prosessiin on syötetty Case- tapauksen valmisteluvaiheen rahoituksen kannalta tärkeät tiedot. Toimittajat tuottavat tarvittavat syötteet prosessiin. Prosessin syötteinä toimivat hankesuunnitelma, liiketoimintasuunnitelma, yrityksen omarahoitusosuus, tilinpäätöstiedot, yrityksen omistaja sekä asiantuntijat. Prosessin ulostuloina ovat valmisteluvaiheen rahoitus, jalostettu liikeidea sekä uudistettu liiketoimintasuunnitelma. Asiakkaana on CCustom itse, koska se tekee hankevalmistelua itselleen.

6.2 Projektin rahoitus

Suomesta löytyy monipuolista julkista rahoitusta, joita täydentävät yksityiset sijoittajat. Olipa kyse sitten aloittavan yrityksen tai yrityksen laajennuksesta, hyvin laadittu ja totuudenmukainen liiketoimintasuunnitelma vaikuttaa kuitenkin

eniten rahoituksen järjestämisen onnistumiseen. Liiketoimintaa laajennettaessa, myös omanrahoituksen tarve on aloittavaa yritystä suurempi.

6.2.1 Lähtökohdat ja rahoitusvaihtoehtojen kartoituksen toteutus

Yrittäjällä itsellään oli toive, että otettaisiin selvää siitä, minkälaista rahoitusta olisi olemassa tämän kaltaisille hankkeille. Rahoitusvaihtoehtojen etsiminen alkoi perehtymällä kirjallisuuteen sekä tutustumalla erilaisiin rahoittajiin heidän kotisivuillaan sekä esitteisiin erilaisista avustuksista ja rahoitustuotteista. Tarkempi tutustuminen rahoittajiin ja heidän tarjoamiinsa avustuksiin ja rahoitustuotteisiinsa nosti esiin muutamia varteen otettavia rahoituslähteitä, joita voitaisiin harkita tämän kaltaisen hankkeen rahoittamiseen. Rahoittajien etsimisen ja kartoittamisen edetessä kävi ilmi, että rahoitusta tarjoavia tahoja löytyi lukuisia, niin julkiselta, kuin yksityiseltäkin puolelta.

6.2.2 Rahoituksen kriteerit ja sopivat rahoitusvaihtoehdot

Sopivien rahoitusvaihtoehtojen löytäminen osoittautui haasteelliseksi, mutta ei mahdottomaksi. Rahoituslähteitä on paljon, minkä takia sopivan rahoittajan löytäminen voi olla vaikeaa. Rahoituksen yleistiedoilla ei kovin pitkälle pääse, sillä jokaista rahoitusohjelmaa ja – hakua koskee joukko erilaisia erityisvaatimuksia, jotka hankkeen hakijan ja rahoitettavan hankkeen on täytettävä. Kun rahoitusta lähdetään hakemaan ulkopuoliselta rahoittajalta, on hanketoteuttajan aina selvitettävä tapauskohtaisesti mahdolliset rahoituslähteet ja toimittava kunkin rahoitushaun- ja ohjelman vaatimien ohjeiden ja raamien mukaisesti.

Sopiviksi rahoitusvaihtoehdoiksi kartoituksen suorittamisen jälkeen löytyi muutamia hyviä vaihtoehtoja. Seuraavaksi käydään läpi teoriaosuudessa esiteltyjä rahoituslähteitä ja pohditaan, minkälainen rahoitus voisi soveltua hankkeelle.

6.3 Yrityksen kehittämisavustus

ELY-keskuksen rahoitusohjelmista hankkeen projektivaiheeseen voisi sopia yrityksen kehittämisavustus. Tukea voidaan myöntää hankkeelle, jonka tarkoitus

on parantaa yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä silloin, kun yritys aloittaa, laajentaa tai kehittää toimintaansa. Hankkeen tulee olla toiminnan kehittämisen kannalta merkittävä. Avustusta voidaan myöntää hankkeelle, jolla arvioidaan olevan merkitystä: kasvuun, teknologiaan, kansainvälistymiseen, tuottavuuteen tai liiketoimintaosaamiseen. Avustusta voidaan myöntää mm. investointeihin tai muihin kehittämistoimenpiteisiin. Myös pienten yritysten uusien työpaikkojen aiheuttamat palkkamenot tai muu toiminnan aloittamisen tai laajentamisen seurauksena syntyvät menot voivat sopia yrityksen kehittämisavustuksen piiriin.

Mikroyritys määritellään EY komission suosituksen 2003/361/EY mukaan yritykseksi, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. CCustom on TE-keskuksen tukialuekartalla kuuluvassa taulukossa mikroyritys, joka kuuluu tukialueeseen kolme. Tämä tarkoittaa, että mikäli yritys hakisi yrityksen kehittämisavustusta investointiin, olisi tuki 20 % investoinnin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Edellytyksenä kuitenkin on, että yritys rahoittaa 25 % investoinnin hankintamenosta sellaisella rahoituksella, joka ei ole peräisin julkisen rahoituksen piiristä.

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää muihinkin kehittämistoimenpiteisiin. Tällaisia voivat olla muun muassa liiketoimintaosaamisen, kansainvälistymisen, tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämisen, yrityksen perustamis- ja toimintaedellytysten selvittämistä sekä muuhun niihin rinnastettavaan yritystoiminnan merkittävään kehittämiseen.

Avustuksen määrä on tällöin 50 % hyväksyttävistä menoista.

Myös pienet innovatiiviset yritykset voivat hakea avustusta yritystoiminnan aloittamiseen tai laajentamiseen liittyvien asiantuntija- ja muiden palveluiden käytöstä aiheutuviin menoihin sekä toimitilojen ja laitteiden vuokramenoihin. Avustuksen määrä on tällöinkin 50 % hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista ja tukea myönnetään enintään 24 kuukauden ajalta. Avustus myönnetään de minimis-tukena.

Yrityksen kehittämisavustusta on haettava ennen hankkeen aloittamista. Rahoitus myönnetään jälkikäteen erillistä maksuhakemusta vastaan. ELY-keskuksessa on siirrytty sähköiseen asiointipalveluun. Ennen hakemuksen lähettämistä on suositeltavaa olla yhteydessä ELY-keskuksen asiantuntijaan. Yhdessä

asiantuntijan kanssa voidaan selvittää hankeen rahoitusmahdollisuudet, tutustua rahoitusohjelmien linjauksiin sekä avustusten myöntämisperusteisiin.

CCustom täyttää yrityksen kehittämisavustuksen hankkeelle määritellyistä kriteereistä moniakin kohtia ja voisi tästä syystä hakea rahoitusohjelmaan mukaan. Se millaisena rahoituksena tuki myönnetään, olisi hyvä selvittää ELY-keskuksen asiantuntijan kanssa, eli haetaanko yrityksen kehittämisavustusta investointiin vai yrittämisen muihin kehittämistoimenpiteisiin, jolloin tuki olisi 50 %, kun se investointirahoituksessa olisi 25 %. Jos taas asiantuntija katsoo, että CCustom sopii paremmin pienen innovatiivisen yrityksen raameihin, tuki myönnettäisiin de minimis-tukena ja olisi enintään 50 % hankeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Rahoituksen määrittely on pulmallinen, sillä CCustomin hankkeeseen liittyy investointi, mutta se samalla myös kehittää tuotteitaan ja tuotantomenetelmiään, johon taas liittyy yrityksen toimintaedellytysten selvittäminen ja muu merkittävä yritystoiminnan kehittäminen. Hanke on innovatiivinen ja siihen liittyy asiantuntija- ja muiden palveluiden käytöstä aiheutuvia menoja.

6.4 Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus

Tekesin rahoitusohjelmia tutkimalla erääksi hyväksi rahoitusvaihtoehdoksi valikoitui tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitusohjelma. Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitusohjelmassa Tekes rahoittaa osan projektin kustannuksista. Hakijayrityksen täytyy kuitenkin kattaa projektin omarahoitusosuus. Tämä rahoitusohjelma ei kuitenkaan salli muita julkisia rahoittajia mukaan projektin rahoittamiseen. Rahoitusta voivat hakea Pk-yritykset ja suuret yritykset. Projektin luonne vaikuttaa avustuksen ja lainan määrään.

Tekesin rahoitus pk-yrityksille kattaa avustusta yleensä 35 tai 50 prosenttia tai lainaa 70 prosenttia projektin hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista. Lainaa voi saada erityisesti silloin, kun syntyy uusi markkinoitava tuote, palvelu tai uusi liiketoimintakonsepti. Laina on riskilainaa, joka myönnetään ilman vakuutta. Projektin rahoitus voidaan myöntää myös lainan ja avustuksen yhdistelmänä.

Tekes voi hyväksyä rahoitettaviksi kustannuksiksi kohtuulliset ja perustellut kehitystyön kustannukset.

Harkittaessa Tekesin avustusten hakua, on aina muistettava, että rahoituksen hakua edeltää konsultointi Tekesin asiantuntijan kanssa, jonka kanssa käydään läpi hankkeen luonne. Tekes voi koota asiakkaan toiveesta yhteisiä palveluratkaisuja kumppaneidensa kanssa. Tekesin asiantuntijat opastavat ja neuvovat hankkeisiin ja sen rahoitukseen liittyvissä asioissa.

Tekesissä on siirrytty sähköiseen arkistointiin ja asiointipalveluun. Asiakkaita ohjataan lähettämään hakemuksena sähköisiä hakemuslomakkeita hyväksi käyttäen. Tämä helpottaa sekä hakijan, että käsittelijän työtä nopeuttamalla hakemusten ja raporttien käsittelyä ja varmistamalla tiedon oikeellisuuden. Hakijan tulee perehtyä tarkoin Tekesin rahoituksen ehtoihin, sillä projektin ehtojenmukainen hallinnointi ja siihen kuuluva raportointi ovat rahoituksen myöntämisen edellytyksiä. Päätös rahoituksen myöntämisestä tehdään aina hakemuksen pohjalta. Sitä edeltää keskustelu rahoituksen hakijan kanssa. Päätös rahoituksen myöntämisestä ilmoitetaan aina kirjallisesti hakijalle.

CCustom täyttää tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoituksen ehdot ja kriteerit, minkä vuoksi se voisi harkita rahoitusohjelmaan mukaan hakemista. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta voi saada avustuksena tai lainana tai näiden kahden yhdistelmänä. Lisäksi rahoituksen ehtoihin kuuluu, että yritys kattaa omarahoitusosuutensa. CCustomin hanke sopisi hyvin taulukon 5. Pk-yrityksen enimmäisrahoitus hankkeen kustannuksista kohdan Haastavat tuotteiden, liiketoiminnan, menetelmien ja palveluiden kehittämisprojektit kohtaan.

Taulukko 5. Haastavat kehitysprojektit.

Projektin luonne	Avustus	Laina
Haastavat tuotteiden, liiketoiminnan, menetelmien ja palveluiden kehittämisprojektit	35 % tai 25 % ja	70 % tai 25 %

Taulukon 5 mukaan CCustom voisi saada avustusta 35 % ja lainaa 70 % tai avustusta 25 % ja lainaa 25 % hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

CCustom on jo hankkeensa valmisteluvaiheessa ollut yhteydessä Tekesin teknologia-asiantuntijan kanssa, joten voisi olla luonnollista jatkaa yhteistyötä tämän tahon kanssa. Yhdessä asiantuntijan kanssa voitaisiin myös selvittää sopiiko CCustomin hanke tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen raameihin ja onko rahoitusohjelmaan mukaan hakemiselle edellytyksiä.

6.5 Finnvera

Valtion alaisuudessa toimivalla Finnverallakin on muutamia tuotteita, joita kannattaisi harkita tämän CCustomin hankkeen rahoittamiseen. Liitteissä 2 ja 3 on esitetty erilaisia Finnveran lainamuotoja ja vertailtu niitä keskenään. Liitteessä 4 on esitetty Finnveran erilaisia takauksia yritysten erilaisiin tilanteisiin, joita voitaisiin harkita silloin, kun esimerkiksi haetaan lainaa pankilta, rahoitus- tai vakuutusyhtiöltä. Vakuus neuvotellaan yleensä tapauskohtaisesti jokaisen asiakkaan kohdalla. Sopiva rahoitustuote valitaan yhdessä Finnveran asiantuntijan toimesta rahoitushakemuksen käsittelyn yhteydessä. Mikäli yritys on saanut julkista rahoitusta muualta, on myös aina huomioitava samaan hankkeeseen tai samalle yritykselle myönnettyt rahoitukset, kuten TE-keskuksen, Tekesin tai muiden kunta-avustusten määrä. Ylitetyt enimmäistasot voidaan kompensoida rahoituksen ehtoja muuttamalla siten, että laskennallinen tuen määrää pienenee käytännössä joko korkoa nostamalla, laina-aikaa lyhentämällä tai lainamäärää pienentämällä.

6.5.1 Finnvera lainat

Vertailemalla erilaisia lainoja liitteissä 4 ja 5, Finnveralta hyviä vaihtoehtoja hankkeen projektivaiheen rahoittamiseksi voisivat olla:

- Investointi- ja käyttöpääomalaina
- Kehittämislaina

Investointi käyttöpääomalaina on tarkoitettu sekä uusille että jo toimiville pk-yrityksille kotimaisten rakennus-, kone- ja laiteinvestointien, käyttöpääomatarpeiden sekä erilaisten omistusjärjestelyjen rahoittamiseen.

Lainanmäärää ei ole rajoitettua, mutta se on yleensä osa kokonaisrahoituspakettia.

Käytetty vakuus neuvotellaan tapauskohtaisesti ja se vaikuttaa koron suuruuteen.

Laina-aika on 3- 15 vuotta riippuen investoinnin luonteesta ja suuruudesta. Korko

on joko kiinteä tai viitekorkoon sidottu. Korkoon vaikuttavat yrityksen

kannattavuus ja taloudellinen asema, toiminnallinen riski sekä lainan vakuus.

Yrityksestä tehdään aina taustatutkimus. Hakemuksen voi jättää myös sähköisesti.

Kehittämislaina on tarkoitettu pienten ja keskisuurten Pk-yritysten merkittävien

kehittämishankkeiden rahoittamiseen. Lainanmäärä on enintään 400 000 € ja se

voi olla enintään 75 % kokonaiskustannuksista. Käytetty vakuus neuvotellaan aina

tapauskohtaisesti. Laina-aika on enintään 5 vuotta ja korko kuuden kuukauden

euribor lisätynä Finnveran marginaali päälle. Rahoituskustannuksia alentaa

valtion korkotuki. Lainahakemuksen voi tehdä sähköisesti. Yrityksestä tehdään

aina taustatutkimus ja kirjallinen kehittämissuunnitelma hankkeesta ovat aina

pakollinen.

6.5.2 Finnvera takaukset

Mikäli CCustom päätyisi hakemaan lainaa pankilta, rahoitus-, vakuutusyhtiötä se voisi myös harkita Finnveran takaustuotteita, kuten:

- Finnveratakaus
- Kasvutakaus

Finnveratakaus soveltuu vakuudeksi kaikkiin yrityksen rahoitustarpeisiin. Takaus on omavelkainen. Takauksella voidaan taata pankin, rahoitusyhtiön tai vakuutusyhtiön antamia lainoja ja vastuusitoumuksia.

Kasvutakaus soveltuu investointien ja kasvunrahoitukseen liittyvään takaukseen, joka on tarkoitettu pankki- ja vakuutusyhtiöiden lainanvakuudeksi. Sitä voidaan myöntää kone- ja laiteinvestointien, niiden vaatiman käyttöpääoman, aineettomien investointien ja kasvun vaatiman pitkäaikaisen käyttöpääoman rahoitukseen.

Takaus voidaan myöntää kannattaville ja innovatiivisille alle 100 henkilön yrityksille.

Toimeksiantajan eräs toive oli verrata Finnveran tuotteita keskenään. Valitut Finnveran tuotteet voisivat sopia kyseiselle hankkeelle, koska CCustom ja sen hanke täyttävät niiden ehdot ja kriteerit. Kyseessä on hanke, jossa on mukana investointi, mutta se on samalla myös merkittävä kehityshanke pienelle yritykselle. Finnveran takaus taas voitaisiin käyttää, jos päädytään ottamaan lainaa muilta rahoituslaitoksilta, jotka hyväksyvät Finnveran takauksia. CCustom voisi seuraavaksi ottaa yhteyttä Finnvera asiantuntijaan ja pyytää konsultaatiota sille sopivasta rahoitusratkaisusta.

6.6 Pankki ja vakuutusyhtiöt lainarahoittajina

Pankit, Finnvera ja vakuutusyhtiöt ovat pitkäaikaisien lainojen myöntäjiä. Niiden suosio on vaihdellut riippuen yleisestä korkotasosta. Matalan koron aikana suosiossa ovat pankit ja Finnvera. Korkean koron aikoina suosiotaan nostavat eläkevakuutusyhtiöt. Oleellisin ero rahoituslähteiden välillä on vakuusvaatimus, sillä ainoastaan valtion vastuulla toimivalla Finnveralla on oikeus riskirahoitukseen. (Yrityksen rahoitusopas 2013.)

Liitteessä 7 on tarkasteltu pankkien, vakuutusyhtiöiden ja eläkevakuutusyhtiöiden lainarahoituksen ehtoja tarkemmin.

Asiakkaan kannalta positiivinen puoli harkittaessa lainan hakua pankilta tai vakuutusyhtiöltä on se, että sillä on useimmiten jo valmiiksi olemassa oleva asiakassuhde kyseiseen rahoittajatahoon olemassa.

Eläkevakuutusyhtiö Etera myöntää lainaa sekä pitkällä, että lyhyellä takaisinmaksuohjelmalla. Lainankorot muodostuvat viitekorosta, johon Etera lisää oman lainamarginaalinsa. Viitekoron voit itse valita joko TyEL-viitekoroista (1-10 v) tai euribor-koroista (1-12 kk). Lyhennysvapaat eivät ole tavanomaisia. Vakuudeksi kelpaavat pankin, Finnveran, Garantian tai kunnan takaukset, tai vakuutusyhtiön takausvakuutus. Laina-aika on tavallisesti 1-10 vuotta ja mitoitetaan asiakkaan maksukyvyn mukaan.

Eteran takaisinlainauksessa asiakkaalla on oikeus saada lainaksi osa maksamistaan vakuutusmaksuista. Lainan määrä riippuu yrityksen maksamista TyEl-maksujen määrästä. Mitä enemmän asiakas on siis maksanut TyEL-maksuja, sitä enemmän se voi saada TyEl-lainaa eläkevakuutusyhtiöltä. Lainasumma on vähintään 5000 euroa.

Asiakaslaina on tarkoitettu yrityksen investointien, käyttöpääoman ja yritysjärjestelyjen rahoittamiseen.

Pankilta haettava laina on varmasti tavanomaisin rahoituskeino. Pankkien palvelutoiminta on laaja ja eri pankit tarjoavat erilaisia toisistaan poikkeavia palveluita, jotka voivat poiketa toisistaan palveluiden ja tuotteiden ominaisuuksiltaan ja ehdoiltaan. Liitteessä 7 laina-aika on useimmiten 8 vuotta. Toisin kuin Etera, useimmat pankit myöntävät lyhennysvapaita vuosia. Vakuutena käytetään yrityksen tai yrittäjän omaisuutta ja usein henkilön rajoitettua henkilötakausta sekä Finnveran tai Garantian takausta. Korko muodostuu euriborista sekä asiakaskohtaisesta marginaalista.

Pankit ja vakuutusyhtiöt sekä niiden tarjoamat tuotteet ja palvelut saattavat soveltua hankerahoitukseen. CCustom voisi kääntyä oman pankin tai vakuutusyhtiönsä puoleen ja kysellä sieltä millaisia rahoitusvaihtoehtoja ne tarjoaisivat hankkeen rahoittamiseksi.

6.7 Pääomasijoittajat

Pääomasijoittajan mukana olosta hyötyy muutenkin kuin vain rahallisesti. Pääomasijoittajat tuovat yritykseen lisäarvoa myös strategioiden luomisella, hallitustyöskentelyllä, johtamisjärjestelmien kehittämisen jne. Pääomasijoittajan

läsnäolo lisää myös yrityksen uskottavuutta sen muihin sidosryhmiin nähden ja parantaa muun rahoituksen saamisen mahdollisuutta.

Pääomasijoituksen saaminen on kuitenkin melko pitkä ja hankala prosessi. Hakijayrityksiä odottaa tiukka seula, jonka ensimmäisessä vaiheessa karsiutuu pois noin 90 % kaikista hakijayrityksistä. Toisen ja kolmannen vaiheen aikana karsiutuvat vielä pois noin puolet jäljellä olevista hakijayrityksistä. Tiukan seulan jälkeen sijoitus tehdään loppujen lopuksi noin 3-4 %:iin kaikista pääomasijoittajalle tehdyistä sijoituspyynnöistä.

Edellä mainituista syistä pääomasijoituksen hakeminen ei välttämättä sovi ensimmäiseksi vaihtoehdoksi hankkeen rahoittamiseksi, koska pääomasijoituksen hakuprosessi on pitkä ja hankala. Pääomasijoittajan mukana olo tuo monia etuja, mutta sijoituksen saaminen ja siihen vaadittava työn määrä ovat kovan työn takana. Toki pääomasijoittajakin kannattaa pitää mielessä, jos jatkossa niille ilmaantuisi tarvetta. CCustom voisi lähestyä oman alueensa sijoittajia ja business enkeleitä tai ottaa yhteyttä esimerkiksi Suomen Teollisuussijoitus Oy:hyn.

6.8 Rahoitusvaihtoehtojen yhteenvetoa

Minkälainen rahoitus sitten sopisi kyseiselle valmisteltavalle hankkeelle? Silloin kun julkista rahoitusta on saatavilla, olisi sopivaa että tämän kaltaiselle hankkeelle lähdetäisiin ensisijaisesti hakemaan julkisia avustuksia ELY-keskuksen ja Tekesin kautta. Koska ELY-keskus ja Tekes ovat olleet hyvin mukana jo itse hankkeen valmisteluvaiheessa, olisi järkevää jatkaa tätä hyvin alkanutta yhteistyötä pidemmälle hankkeen toteuttamisen kanssa. Niin ELY-keskukselta kuin Tekesiltäkin löytyy lisää hyviä rahoitusohjelmia, joita voitaisiin käyttää tämän hankkeen rahoittamiseen. Riippuen julkisen avustuksen määrästä ja rahoitusohjelman erityisvaatimuksista, saatetaan hankkeelle joutua hakemaan rahoitusta myös muista rahoituslähteistä. Näissä tapauksissa seuraavaksi paras vaihtoehto voisi olla valtion tukema Finnvera sen lainojen ja takausten vuoksi. Finnvera tekee yhteistyötä ELY-keskuksen kanssa, minkä takia jälleen kerran tarjolla olisi neuvoa ja opastusta hankerahoituksen kanssa.

Pankki ja vakuutusyhtiöt tarjoavat myös monia rahoitusratkaisuja asiakkailleen ja niiden vahvuus usein onki se, että asiakkaalla on jo voimassa oleva asiakassuhde pankin tai vakuutusyhtiön kanssa. Toisin kuin Finnveralla ja pankeilla, vakuutusyhtiöiltä otetussa lainassa lyhennysvapaat eivät ole tavanomaisia.

Pääomasijoittajan mukaan tulo tuo yritykselle monia etuja, mutta sijoituksen saanti on kohtuullisen hankalaa. Kaikista pääomasijoittajille tulleista sijoituspyynnöistä, sijoitus tehdään loppujen lopuksi vain 3-4 %:iin kaikista sijoittajille tulleista sijoituspyynnöistä.

7 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli kuvata hankkeen valmisteluvaihe ja tarkemmin sen rahoituksen valmisteluosuutta. Tarkoitus oli luoda kokonaiskäsitys hankerahoitukseen tarjolla olevista rahoitusvaihtoehtoista.. Opinnäytetyön tarkoituksena oli myös tuoda esille erilaisia organisaatioita, joista yritykset voisivat saada rahoitusta hankkeilleen kotimaan rahoitusmarkkinoilla.

Tutkimuksen pääongelmana oli selvittää, millainen on hankeprosessi ja miten se voitaisiin kuvata sekä minkälaisia rahoitusvaihtoehtoja olisi tarjolla hankkeen rahoittamiseksi. Ohjaavina kysymyksinä rahoitusosuudessa toimivat kysymykset; mitä, mistä, kenelle, miten ja millä ehdoin rahoitusta voisi saada.

Prosessin kuvauksen tutkimusongelmien tausta selvitettiin ensin tutustamalla tietoperustaan prosesseista, prosessin kuvaamisesta ja rahoituksen lähteistä. Rahoitusosaan haettiin vastauksia selvittämällä rahoitusta antavien organisaatioiden tarjolla olevat rahoituslähteet, niiden ehdot ja hakemiseen liittyvät vaatimukset. Lopullisten tavoitteiden kannalta tärkeitä tämän työn kannalta olivat prosessien kuvaamisen ja kehittämisen teoriat, joiden pohjalta luotiin mallinnettu kuva hankkeesta.

Tutkimuksessa selvisi, että rahoituksen järjestäminen kehityshankkeelle voi olla vaikeaa, vaikka rahoituslähteitä onkin paljon. Sopivan rahoittajan löytäminen voi olla hankalaa, koska jokaista rahoitusohjelmaa koskevat joukko erilaisia erityisvaatimuksia, jotka hankkeen ja hakijan tulee täyttää. Hanketoteuttajan on joka kerta selvitettävä tapauskohtaisesti mahdolliset rahoituslähteet ja toimittava kunkin rahoitushaun vaatimien erityisten ohjeiden mukaan. Hankevalmistelijan on mahdollista saada neuvontaa paikallisista ELY-keskuksista, Tekesistä ja uusyrityskeskuksista sekä muista rahoituspalveluita tarjoavista organisaatioista, kuten pankeista, vakuutusyhtiöistä ja muilta rahoitusta myöntäviltä tahoilta.

Hankkeen valmisteluun liittyy monta erilaista osa-aluetta, jotka yrityksen on selvitettävä ennen hankkeen käynnistämistä. Rahoituksen järjestäminen on yksi tärkeimmistä osa-alueista, koska ilman sitä mikään hanke tuskin toteutuisi. Hyvällä hankesuunnittelulla on suuri merkitys onnistuneen hankeprojektin toteuttamisen kannalta, jossa rahoitus on yksi osa onnistunutta suunnittelua.

Kuvio 8. hankkeen mallintamisesta antaa kokonaiskuvan hankkeen etenemisestä, mutta se avaa myös tämän opinnäytetyön kulkua. Hankeprosessi mallinnettiin yhdessä aivoriihessä käydyssä keskustelussa. Hankkeen valmisteluosassa käydään läpi hanke sekä sen valmisteluun liittyvät osa-alueet. Prosessin kuvauksella on pyritty vastaamaan toimeksiantajan toiveisiin dokumentoida hankkeen valmistelua, jotta se toimisi ohjeena myöhemmin, miten hankevalmistelu toteutettiin. Liitteissä 2,3,4 ja 5 on kartoitettu erilaisia rahoitusvaihtoehtoja, niiden ehtoja, kriteereitä ja vaatimuksia. Rahoitusvaihtoehtojen vertailu on helpompaa, kun tutkitaan samoja asioita taulukoimalla niitä helpommin luettavampaan muotoon. Taulukoinnilla on pyritty myös vastaamaan toimeksiantajan toiveisiin rahoituksen lähteistä, niiden ehdoista ja hakemisesta. Esitellyt rahoitusvaihtoehdot antavat tietoa hankkeen varsinaista toteutusvaihetta varten. Mitään tarkkaa budjettia ei vielä ole olemassa hankkeen toteutusvaiheen osalta, koska hankkeen valmisteluvaihe on vielä kesken. Prosessin kuvaus menetelmänä on hyvä työkalu asioiden kehittämiseen tai kuten tässä tapauksessa uuden asian selkeään dokumentointiin.

Tutkimusaineisto on kerätty luotettavista lähteistä ja sitä voidaan pitää laadukkaana. Tutkimustulokset ovat yhteneväisiä esitetyn teorian kanssa. Tämän opinnäytetyön vahvuutena voidaan pitää sen käytännön läheisyyttä toimeksiantajalle. Tässä opinnäytetyössä tehty selvitystyö rahoituksen osalta antaa tärkeää tietoa hankkeen projektivaiheen toteuttamisen kannalta. Toimeksiantajalta saatujen kommenttien mukaan työ on onnistunut ja tekijän saama palaute on ollut positiivista.

Seuraava jatkotutkimusaihe voisi olla esimerkiksi kehityshankkeen budjetin laatiminen. Toimeksiantajalla ei opinnäytetyön työstämisen aikana vielä ollut tarkkaa budjettia tulevalle hankkeelle, joten sen tutkiminen voisi olla luonnollinen jatkotutkimuksen aihe.

LÄHTEET

Kirjallisuuslähteet:

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 1. Uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Karjalainen Tanja, Karjalainen Eero E. 2008. Six sigma. Uuden sukupolven johtamis- ja laatumenelmä. Lahti: Aldus Oy 2008. 190 s. 3. painos. ISBN 951-98355-2-0.

Laamanen Kai. 2001. Johda liiketoimintaa prosessien verkkona. Ideasta käytäntöön. Keuruu: Otavan kirjapaino 2001. 300 s. ISBN 952-5136-16-7.

Möller Kristian, Rajala Arto, Svahn Senja. 2009. Tulevaisuutena liiketoimintaverkot. Johtaminen ja arvonluonti. Tampere: Esa Print Oy 2009. 240 s. 3. uudistettu painos 2009. ISBN 978-952-238-004-3.

Paul Silfverberg. 2007. Ideasta projektiksi. Projektityön käsikirja. Helsinki: Edita Publishin Oy 2007. 155 s. 1. painos 2007. ISBN 978-951-37-5009-1.

QL laatutoiminta Oy, 2006, Prosessien kuvaaminen pk-yrityksissä. Kuopio: QL laatutoiminta 2006. 51 s. Kolmas uudistettu painos.

Vilka Hanna, Airaksinen Tiina. 2004. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.

Internet -lähteet:

ELY-keskus 2013a. Yritystoiminta. [Viitattu 26.2.2013]. Saatavissa: <http://www.te-keskus.fi/Public/?nodeid=10531&area=7644&lang=1>

ELY-keskus 2013b. Rahoitus. [Viitattu 26.2.2013]. Saatavissa: <http://www.te-keskus.fi/Public/?app=6&area=7644&lang=1>

ELY-keskus 2013c. Yritystukien sähköinen asiointi. [Viitattu 26.2.2013]. Saatavissa: <http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/Asiointi/Asioiverkossa/Sivut/Yritystukiensahkoinenasiointi.aspx>

ELY-keskus 2013d. ELY-keskusten rahoituslinjaukset. [Viitattu 26.2.2013]. Saatavissa: <http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/Asiointi/Asioiverkossa/Sivut/ELYkeskustenrahoituslinjaukset.aspx>

Etera 2013a. Rahoituspalvelut. [Viitattu 20.2.2013]. Saatavissa: https://www.etera.fi/fi/muut_palvelut/rahoituspalvelut/Sivut/Default.aspx

Etera 2013b. Lainat. [Viitattu 20.2.2013]. Saatavissa:

https://www.etera.fi/fi/muut_palvelut/rahoituspalvelut/lainat/Sivut/Default.aspx

Euroopan komission suositus 2003/361/EY mikroyritysten sekä

pienien ja keskisuurten yritysten määritelmästä. [Viitattu 15.3.2013]. Saatavissa:

<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:FI:PDF

Finanssialan keskusliitto 2013. Rahoitusyhtiöt. [Viitattu 20.2.2013]. Saatavissa:

http://www.fkl.fi/tietoa_meista/toimiala/rahoitusyhtiot/Sivut/default.aspx

Finanssivalvonta 2013. Tuotteita. [Viitattu 20.2.2013]. Saatavissa:

http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Finanssiasiakas/Finanssialan_palveluita/Pankkipalvelut/Pages/Default.aspx

Finnvera. 2013a. Tuotteet. [Viitattu 20.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.finnvera.fi/Tuotteet>

Finnvera. 2013b. Finnvera lyhyesti. [Viitattu 20.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.finnvera.fi/Finnvera3/Finnvera-lyhyesti>

Finnvera 2012. Finnveran rahoitustoiminnan sääntely. [Viitattu 20.2.2013].

Saatavissa:

http://www.finnvera.fi/content/download/1504/33432/file/Finnveran_rahaitustoiminnan_s%C3%A4%C3%A4ntely.pdf

Finnvera 2013c. Sähköinen asiointi. [Viitattu 22.2.2013]. Saatavissa:

<https://online.finnvera.fi/etusivu>

Mia Martinsuo. Tampereen teknillinen yliopisto. Teknis-taloudellinen tiedekunta.

Tampere 2010. Prosessien mallintaminen osana toiminnan kehittämistä.

Opetusmoniste2.[Viitattu 29.1.2013]. Saatavissa:

http://dspace.cc.tut.fi/dpub/bitstream/handle/123456789/6825/prosessien_mallintaminen.pdf

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2013a. Kenelle pääomasijoittaminen sopii.

[Viitattu 28.2.2013]. Saatavissa:

http://www.fvca.fi/yrittajalle/kenelle_paaomasijoitus_sopii

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2013b. Sijoitusprosessi. [Viitattu 28.2.2013].

Saatavissa: <http://www.fvca.fi/yrittajalle/sijoitusprosessi>

Suomen pääomasijoitusyhdistys ry 2013c. Yrittäjälle. [Viitattu 28.2.2013].

Saatavissa: <http://www.fvca.fi/yrittajalle>

Tekes 2013a. Asiakkaat. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.tekes.fi/fi/community/Asiakkaat/457/Asiakkaat/1250>

Tekes 2013b. Pk-yritykset. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.tekes.fi/fi/community/Pk-yritykset/1054/Pk-yritykset/2342>

Tekes 2013c. Tarjoama. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
<http://www.tekes.fi/fi/community/Tarjoama/1046/Tarjoama/2334>

Tekes 2013d. Tunnustelupalvelu. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
<http://www.tekes.fi/fi/community/Tunnustelupalvelu/1037/Tunnustelupalvelu/2324>

Tekes 2013e. Yrityksen rahoitustunnustelu. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
https://hakemus.tekes.fi/exec/xwfm_tekes/public/tunnustelupalvelu/fi/Tunnustelu_2007/a_tunnustelija/1_0_2/prefill.html

Tekes 2013f. Hakeminen ja raportointi. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
http://www.tekes.fi/fi/community/Hakeminen_ja_raportointi/319/Hakeminen_ja_raportointi/580

Tekes 2013g. Rahoituksen hakeminen. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
http://www.tekes.fi/fi/community/Rahoituksen_hakeminen/497/Rahoituksen_hakeminen/1372

Tekes 2013h. Rahoituksen ehdot. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
http://www.tekes.fi/fi/community/Rahoituksen_ehdot/500/Rahoituksen_ehdot/1376

Tekes. 2013i. Raportointi. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
<http://www.tekes.fi/fi/community/Raportointi/499/Raportointi/1374>

Tekes 2013j. Valtiotukilainsäädäntö. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
<http://www.tekes.fi/fi/community/Valtiontukilains%C3%A4%C3%A4d%C3%A4nt%C3%B6/1219/Valtiontukilains%C3%A4%C3%A4d%C3%A4nt%C3%B6/2674>

Tekes 2013k. Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus. [Viitattu 24.2.2013].
Saatavissa:[http://www.tekes.fi/fi/community/Tutkimus-
_ja_kehitystoiminnan_rahoytus/1033/Tutkimus-
_ja_kehitystoiminnan_rahoytus/2320](http://www.tekes.fi/fi/community/Tutkimus_ja_kehitystoiminnan_rahoytus/1033/Tutkimus_ja_kehitystoiminnan_rahoytus/2320)

Tekes 2013l. Työorganisaatioiden kehittämisen rahoitus. [Viitattu 24.2.2013].
Saatavissa:[http://www.tekes.fi/fi/community/Ty%C3%B6organisaatioiden_kehitt
%C3%A4misen_rahoytus/1034/Ty%C3%B6organisaatioiden_kehitt%C3%A4mis
en_rahoytus/2321](http://www.tekes.fi/fi/community/Ty%C3%B6organisaatioiden_kehitt%C3%A4misen_rahoytus/1034/Ty%C3%B6organisaatioiden_kehitt%C3%A4misen_rahoytus/2321)

Tekes 2013m. Nuorten innovatiivisten yritysten rahoitus. [Viitattu 24.2.2013].
Saatavissa:
[http://www.tekes.fi/fi/community/Nuorten_innovatiivisten_yritysten_rahoytus/103
5/Nuorten_innovatiivisten_yritysten_rahoytus/2322](http://www.tekes.fi/fi/community/Nuorten_innovatiivisten_yritysten_rahoytus/1035/Nuorten_innovatiivisten_yritysten_rahoytus/2322)

Tekes 2013n. Arvoverkkorahoitus. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:
[http://www.tekes.fi/fi/community/Arvoverkkorahoitus/1210/Arvoverkkorahoitus/
2665](http://www.tekes.fi/fi/community/Arvoverkkorahoitus/1210/Arvoverkkorahoitus/2665)

Tekes 2013o. Kansainvälisiä rahoitusmahdollisuuksia. [Viitattu 24.2.2013].

Saatavissa:

http://www.tekes.fi/fi/community/Kansainv%C3%A4lisi%C3%A4_rahoitusmahdollisuuksia/1036/Kansainv%C3%A4lisi%C3%A4_rahoitusmahdollisuuksia/2323

Tekes 2013p. Yritykset. [Viitattu 24.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.tekes.fi/fi/community/Yritykset/1059/Yritykset/2347>

TE-keskus. 2013a. Yrityksen kehittämisavustus. [Viitattu 28.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.te-keskus.fi/Public/?nodeid=12813&area=12721&lang=1>

TE-keskus 2013b. Tukialuekartta. [Viitattu 28.2.2013]. Saatavissa:

<http://www.te-keskus.fi/Public/download.aspx?ID=4851&GUID={A05284CB-5F11-46B0-BABB-13473916E033}>

Yritystulkki 2013. Yrityksen rahoitusopas. [Viitattu 28.2.2013]. Saatavissa:

http://www.yritystulkki.fi/files/yt_rahoytus_novago.pdf

Listaus tutkimuksen aikana käydyistä haastatteluista ja keskusteluista teemoittain:

PVM	TOIMINTO	AIHE/TEEMA	OSALLISTUJAT
22.11.2012	Palaveri	Opinnäytetyön aloituspalaveri:	Yrittäjä, Opiskelija,
27.11.2012	Palaveri	Hankepalaveri	Yrittäjä, opiskelija, ELY-keskus, Yrityshautomo, yhteistyökumppanit
30.11.2012	Palaveri	Opinnäytetyön aihe, rajausta yms.	Yrittäjä, opiskelija, työntekijä 1
19.12.2012	Sähköpostikeskustelu	Valmisteluraha-aihe ja alustava hakemus§	Yrittäjä -ELY-keskus -Yrittäjä
1.2.2013	Palaveri	- Aivoriihi, prosessin mallintaminen	Yrittäjä, opiskelija, työntekijä 1
2.2- 4.2.2013	Ryhmätyöskentelyä	- Prosessin mallintaminen kuvaajaksi, ensimmäinen versio	Opiskelija, työntekijä 1
25.3.2013	Sähköpostikeskustelu	Opinnäytetyön välitarkastus	Opiskelija- Yrittäjä- Opiskelija

Finnveran lainamuodot: pienlaina, investointi- ja käyttöpääomalaina sekä yrittäjälaina.(Finnvera. 2013a.)

Lainan nimi	Pienlaina	Investointi- ja käyttöpääomalaina	Pääomalaina	Yrittäjälaina
Soveltuvuus	Pk- yritykselle, jossa enintään 5 työntekijää ja jossa yrittäjämistaja työskentelee päätoimisesti. Voidaan myöntää kaikille yritysmuodoille.	Pk-yritykselle, jossa enintään 250 työntekijää ja jonka liikevaihto > 50 miljoonaa euroa sekä taseen loppusumma > 43 miljoonaa euroa.	Pääomalaina on tarkoitettu ensisijaisesti keskiuurille osakeyhtiömuotoisille pk-yrityksille sekä myös suurille yrityksille erityisin perustein.	On yrittäjän/osakkaan/perustajan henkilökohtainen laina. Voidaan rahoittaa osakeyhtiön osakepääomaan tai vapaanoman pääoman rahastoon sekä avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiöpanosta.
Lainankäyttöä rkoitus	Pienlaina on tarkoitettu toimintaansa aloittavan tai jo toimivan pienen yrityksen toiminnan rahoittamiseen.	Laina on tarkoitettu sekä uusille että jo toimiville pk-yrityksille kotimaisten rakennus-, kone- ja laiteinvestointien, käyttöpääomatarpeiden sekä erilaisten omistusjärjestelyjen rahoittamiseen.	Pääomalaina on tarkoitettu lähinnä kasvaville, kansainvälistyville ja kehittyville yrityksille, joilla on potentiaalia tuottaa vakaata kassavirtaa.	Voidaan rahoittaa sijoituksia osakeyhtiön osakepääomaan ja/tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiöpanosta. Myös jo toimivan yrityksen osakkeiden ja yhtiöosuksien ostoa.
Lainapääoma	3000- 35 000 €	Ei rajoituksia, mutta on yleensä osa kokonaisrahoituspakettia.	20 0000- 3 000 000 €, tapauskohtainen	Enintään 100 000€/80 % rahoitustarpeesta
Käytetty vakuus	Pääoman suuruisen henkilötakaus, muut tapauskohtaisesti	Neuvotellaan tapauskohtaisesti. Vaikuttaa koron suuruuteen.	Neuvotellaan tapauskohtaisesti.	Vähintään pääoman suuruisen henkilötakaus.

Laina-aika	Enintään 5 vuotta	3- 15 vuotta riippuen investoinnin luonteesta ja koosta.	Enintään 10 vuotta	Enintään 10 vuotta
Lyhennys vapaat	Yleensä ensimmäinen vuosi on lyhennysvapaa.	Yleensä 2 vuotta		Enintään 3 vuotta
Korko	6kk euribor + marginaali. (korko sisältää valtion korkotukea)	Kiinteä tai viitekorkoon sidottu. Korkoon vaikuttavat yrityksen kannattavuus ja taloudellinen asema, toiminnallinen riski sekä lainan vakuus.	Sovitaan tapauskohtaisesti.	Korko sisältää valtion korkotukea.
Yrityksen taustatutkimus	Tehdään aina. Lisäksi uusyritykset/kehittämissyhtiöt usein antavat lauseensa hankkeesta. Kirjallinen liiketoimintasuunnitelma nopeuttaa asioiden käsittelyä.	Tehdään aina. Kirjallinen liiketoimintasuunnitelma nopeuttaa asioiden käsittelyä.	Tehdään aina.	Tehdään aina. Kirjallinen liiketoimintasuunnitelma nopeuttaa asioiden käsittelyä.
Hakeminen	Sähköinen hakulomake Finnveran kotisivuilla tai täyttämällä tulostettava hakulomake ja lähettämällä se lähimpään aluekonttoriin			
Rajoitukset			Pk-yrityksille, ei kuitenkaan maatilatalous, metsätalous ja rakennusliiketoiminnan perustajaurakointeihin.	Ei maatilatalous, metsätalous ja rakennusliiketoiminnan perustajaurakointeihin.
Muuta	Lainasta peritään toimitusmaksu.	Lainasta peritään toimitusmaksu.	Pääomalainaan liittyy aina rahoitussopimus, jossa sovitaan yrityksen ja Finnveran välisistä pelisäännöistä.	Yrittäjän henkilökohtainen laina, jonka korot saa vähentää henkilöverotuksessa (toimentulo saatava yrityksestä).

Finnveran muut lainat yrityksen erilaisiin vaiheisiin. (Finnvera. 2013a.)

Lainan nimi	Kehittämislaina	Kansainvälistymislaina	Ympäristölaina
Soveltuvuus	<p>Pk-yritykselle, jossa enintään 250 työntekijää ja jonka liikevaihto > 50 miljoonaa euroa sekä taseen loppusumma > 43 miljoonaa euroa.</p> <p>Kehittämislaina on tarkoitettu pienten ja keskisuurten Pk-yritysten merkittävien kehittämishankkeiden rahoittamiseen.</p>	<p>Pk-yritykselle, jossa enintään 250 työntekijää ja jonka liikevaihto > 50 miljoonaa euroa sekä taseen loppusumma > 43 miljoonaa euroa.</p>	<p>Pk-yritykselle, jossa enintään 250 työntekijää ja jonka liikevaihto > 50 miljoonaa euroa sekä taseen loppusumma > 43 miljoonaa euroa.</p>
Lainan käyttötarkoitus	<p>tuote- ja menetelmäkehitys, tieto- ja laatu järjestelmät, tuotteen kaupallistaminen, viennin käynnistys.</p>	<p>Ulkomailla tapahtuvan liiketoiminnan rahoittamiseen, joka voi olla esim. osakkeiden osto, investointeja jne.</p>	<p>Vapaaehtoiseen ympäristöinvestointeihin. Hankkeen tulee perustua parhaaseen saatavilla olevaan teknologiaan, ja investoinnin tuloksena syntyvien positiivisten ympäristövaikutusten on oltava merkittäviä.</p>
Lainan määrä	<p>Enintään 400 000 € / enintään 75 % kokonaiskustannuksista.</p>	<p>Enintään 50 – 75 % hankkeen kokonaiskustannuksista.</p>	<p>1000 000€, max 75 % hyväksyttävistä kustannuksista</p>
Käytetty vakuus	<p>Neuvotellaan tapauskohtaisesti</p>		
Laina-aika	<p>Enintään 5 vuotta</p>	<p>10 vuotta</p>	<p>Yleensä 5 vuotta</p>
Lyhennysvaat		<p>Enintään 2 vuotta</p>	<p>Enintään 2 vuotta</p>

Korko	6kk euribor + marginaali. Rahoituskustannuksi a alentaa valtion korkotuki.	6kk euribor + marginaali. Koron suuruuteen vaikuttavat saajayrityksen kannattavuus, liiketoimintaan liittyvä toiminnallinen riski, luottoaika, kohdemaaja ja mahdolliset vakuudet. (Sovitaan tapauskohtaisesti.)	Kiinteä tai viitekorkoon sidottu. Investointilainaan verrattuna halvempi.
Taustatutkimus	Tehdään aina.		
Hakeminen	Sähköinen hakulomake tai tulostettava versio.		
Rajoitukset	Ei maatilatalous, metsätalous ja rakennusliiketoiminnan perustajaurakointeihin.	Toimialoina yleensä ulkomailla tuotannollinen tai palvelutoiminta, kokoonpano, huolto.	Ei maatilatalous, metsätalous ja rakennusliiketoiminnan perustajaurakointeihin.
Muuta	Kirjallinen kehittämissuunnitelma pakollinen. Lainasta peritään toimitusmaksu.	Kirjallinen kehittämissuunnitelma pakollinen. Lainasta peritään toimitusmaksu. Takausprovisio: takauksen saajalta peritään vuotuinen takausprovisio, jonka suuruuteen vaikuttavat saajayrityksen kannattavuus, liiketoimintaan liittyvä toiminnallinen riski, takausaika, kohdemaaja ja mahdolliset vastavakuudet.	Kirjallinen kehittämissuunnitelma pakollinen. Lainasta peritään toimitusmaksu.

Finnveran takaukset yritysten erilaisiin tilanteisiin. (Finnvera. 2013a)

Finnveratakaus	Pientakaus	Kasvutakaus
<p>Vakuus, joka on tarkoitettu vakuudeksi kaikkiin yrityksen rahoitustarpeisiin. Takaus on omavelkainen.</p> <p>Finnveratakauksella voidaan edistää yritysten kansainvälistymistä. Sopii myös esimerkiksi pankin, rahoitusyhtiön tai vakuutusyhtiön antamien lainojen tai vastuusitoumusten vakuudeksi. Soveltuu vakuudeksi myös silloin, kun yritys antaa kotimaisiin toimitussopimuksiin liittyviä vakuuksia.</p> <p>Ennen takauksen myöntämistä Finnvera tekee yritystutkimuksen.</p>	<p>Pientakaus auttaa pk-yritystä lainan saannissa ja nopeuttaa laina- ja takauspäätöksiä.</p> <p>Perustuu Finnveran pankkien kanssa tehtyyn sopimukseen luotto- ja takausjärjestelyistä, jotka mahdollistavat pienten luottojen takaamisen riskinjaolla yhteistyössä pankkien kanssa. Lähes kaikki pankit ovat mukana takaussopimuksessa.</p> <p>Pientakaus on tarkoitettu perustettaville tai enintään 50 henkilöä työllistävälle yrityksille. Toimialoina voivat olla muut kuin varsinainen maatilatalous, metsätalous tai rakennusliiketoiminnan perustajaurakointi.</p> <p>Tämän takauksen avulla rahoitusta järjestettäessä ensin keskustellaan pankin kanssa, joka edelleen hoitaa takausasiaa Finnveran suuntaan</p>	<p>On EIR:n (Euroopan investointirahasto) tukema investointien ja kasvun rahoitukseen liittyvä takaus, joka on tarkoitettu pankki- ja vakuutusyhtiöluottojen vakuudeksi.</p> <p>Voidaan myöntää rakennus-, kone- ja laiteinvestointien ja niiden vaatiman käyttöpääoman, aineettomien investointien tai kasvun vaatiman pitkäaikaisen käyttöpääoman rahoitukseen. Takausta voidaan myöntää kannattaville ja innovatiivisille alle 100 henkilön yrityksille</p>
Ostoluottotakuu	Luottoriskitakuu	Investointitakuu
<p>Takuu maksun saamisesta vientitoimituksen jälkeen.</p> <p>Vakuus luotonantajalle ulkomaisesta ostajasta, ostajan</p>	<p>Takuu rahan saamisesta vientikaupan keskeytymistä vastaan.</p> <p>Luottoriskitakuulla</p>	<p>Soveltuu sijoittajalle tai luotonantajalle ulkomaiseen investointiin liittyvien poliittisten riskien ja</p>

<p>pankista tai ostajan maasta aiheutuvien luottoriskien varalta.</p> <p>Viejälle takuujärjestely merkitsee kauppahinnan saamista käteisehdoin ja luottoriskin siirtymistä luotonantajalle. Soveltuu käytettäväksi erityisesti pitkiä maksuaikoja annettaessa.</p>	<p>viejä voi vakuuttaa vientikauppansa luottotappioiden varalta. Takuulla katetaan joko valmistusaikana tapahtuvaan kaupan keskeytymiseen liittyvää tai ulkomaiselta ostajalta olevaan saatavaan liittyvää kaupallista riskiä. Takuulla voidaan myös kattaa ostajan maasta aiheutuvaa poliittista riskiä sekä suvereenia riskiä,</p> <p>kun valtio on luotonsaaja tai takaaja. Soveltuu käytettäväksi erityisesti silloin, kun kauppahinta saadaan pääosin vasta vientitoimituksen jälkeen, mutta valmistusaika sitoo rahaa</p>	<p>erityistapauksissa myös kaupallisten riskien vakuudeksi.</p> <p>Takuun kattamia investointimuotoja voivat olla osakepääomasijoitukset, osakaslainat ja osakkaan antamat takaukset.</p> <p>Takuun voi saada tietyin edellytyksin myös investointilainan myöntävä pankki.</p>
<p>Ympäristötakaus</p>		
<p>Ympäristötakaus on vakuus vesiensuojelu-, ilmansuojelu- sekä jätteidenhyödyntämisinvestointien rahoitukseen.</p> <p>Jätteidenhyödyntämisinvestointina pidetään hanketta, jonka avulla jätteestä valmistetaan uudelleenhyödyntämiskelpoista raaka-ainetta tai uusia tuotteita.</p>		

Pankkien ja vakuutusyhtiöiden lainarahoituksen ehdot. (Yritystulkki 2013)

Rahoittaja	Pankki	Eläkevakuutusyhtiö (TyEL-takaisinlainaus)	Vakuutusyhtiön sijoituslaina
Laina-aika ja maksutapa	Enintään 8 vuotta, maksutapa sovitaan asiakaskohtaisesti	1-10 vuotta, puolivuositain, tasalyhennys	1-10 vuotta, yleensä puolivuositain, tasalyhennys
Lyhennysvapaat vuodet	1-2 vuotta	ei tavanomainen	ei tavanomainen
Lainan pääoma	ei rajoituksia	TyEl- lainan suuruus riippuu yrityksen maksamien TyEl-maksujen määrästä. Mitä enemmän yritys on maksanut TyEl-maksuja, sitä enemmän se voi hakea TyEl- lainaa eläkevakuutusyhtiöltä. Lainasumma vähintään 5000 €.	ei rajoituksia
Käytetty vakuus	Yrityksen ja/ tai yrittäjän omaisuus ja usein henkilön rajoitettu henkilötakaus sekä Finnveran tai Garantian takaus.	Pankin, Finnveran, Garantian, kunnan takaus tai vakuutusyhtiön takausvakuutus.	Kaikki vakuutusmuodot sekä pankin, kunnan, Finnveran ja Garantian antamat takaukset.
Korko	Euribor + asiakaskohtainen marginaali	Sidotaan TyEl-lainakorkoihin, jotka vakuutusosakeyhtiö Garantia noteeraa päivittäin. Mikäli vakuutena on kunnan tai Finnveran takaus, ei lisätä korkomarginaalia. Muiden takausten osalta, lainaan lisätään takaajakohtainen marginaali.	
Yrityksen taustatutkimus	Tapauskohtainen	Yritystutkimus tehdään aina, jos Garantia ja Finnvera toimivat takaajina.	Tehdään aina

Tärkeimpiä rahoituslähteitä kehityshankkeissa. (Silfverberg 2007, 111–112.)

Rahoittaja/ Rahoitusohjelma	Kommentteja
<p>EU-rahoitus Suomessa toteutettaville hankkeille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakuntaliitot • Työvoima- ja elinkeinokeskukset (T&E- keskukset) • Lääninhallitukset • Ympäristökeskukset • Tiehallinto • Tekes • Finnvera 	<p>Kotimaisiin hankkeisiin soveltuva EU-rahoitus koostuu rakennerahastojen (kuten Euroopan aluekehitysrahastojen EAKR), Euroopan sosiaalirahastojen (ESR), ja Euroopan maaseuturahaston (EMR), rahoituksesta. EAKR- ja ESR-rahoitukset on koottu laajan ”Alueellinen kilpailukyky ja työllisyystavoite” ohjelman alle. Kansallisesta hallinnoinnista vastaa uusi työ- ja elinkeinoministeriö. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa EMR:n hallinnoinnista.</p> <p>Alueellisten hankkeiden rahoitusta kanavoidaan toimialan aluehallintoviranomaisten kautta. Yrityshankkeisiin rahoittajina ovat myös Tekesin ja Finnveran alueelliset toimipisteet.</p> <p>Kansallisista hankkeista vastaa suoraan kutakin ohjelmaa koordinoivat ministeriöt.</p>
<p>Alueellinen yhteistyö EU:n sisä- ja</p>	<p>EAKR- ja ESR-rahoituksella tuetaan</p>

<p>ulkorajoilla</p>	<p>myös EU:n sisäisiä, alueellisesti rajattuja raja- alueyhteistyön, valtioiden välisen yhteistyön ja alueiden välisen yhteistyön ohjelmia. Naapuruusohjelmasta voidaan saada rahoitusta myös Venäjä- yhteistyöhön. Kutakin ohjelmaa hallinnoi Suomessa asianomainen alueen maakuntaliitto.</p>
<p>EU:n erillisohjelmat</p>	<p>EU:lla on suuri joukko ns. erityisohjelmia, joilla rahoitetaan EU-maista peräisin olevia (osin myös EU:n ulkopuolelta tulevia) partnereiden yhteistyöhankkeita. Rahoitushaut käsitellään pääosin EU:n toimielimissä. Suomessa koordinointi- ja neuvontatahona on joko ao. toimialan ministeriö tai koordinoijaksi valittu organisaatio (esim. Tekes).</p> <p>EU-rahoitukseen kuuluu joukko erilaisia rahoitusohjelmia, jotka mahdollistavat erilaisia kansainvälisiä yhteistyöhankkeita joko EU:n sisällä tai EU:n ulkopuolisten kumppaneiden kanssa.</p>
<p>Tekes- Tekniikan ja innovaatioiden kehittämiskeskus</p>	<p>Tekesin kansallinen rahoitus kattaa yritysten ja julkisten tutkimusyksiköiden haastavia tutkimus- ja kehittämisprojekteja.</p>

Finnvera	Finnvera rahoitusta voidaan käyttää yritysten kehittämisen eri vaiheisiin ja yritysten kansainvälistymiseen. Rahoitusmuotoja ovat lainat, luottojen takaukset ja vientitakuut.
Suomen Akatemia	Tutkimushankkeiden rahoitusta
Raha-automaattiyhdistys	Rahoitusta järjestöille ja säätiöille terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävään työhön.
Ministeriöt	Ministeriön alaisen toimialan hankkeiden kansallista rahoitusta.
Säätiöt	Tieteellistä tutkimusta, kulttuurialaa ja kansalaistoimintaa tukevien säätiöiden määrä suuri. Monet säätiöt jakavat rahoitusta (apurahoja) erilaisiin hankkeisiin. Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry:n Säätiöpalvelu tuottaa informaatiota säätiöiden rahoitushausta.

Sitra- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto	Pääomarahoitusta yritysten innovaatiohankkeisiin.
---	--

Finnveran tuotteet (Finnvera 2013a.)

<p>Lainat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investointi- ja käyttöpääomalaina • Kansainvälistymislainana • Pienlaina • Yrittäjälaina 	<ul style="list-style-type: none"> • Investointi- ja käyttöpääomalaina on tarkoitettu sekä uusille että jo toimiville pk-yrityksille kotimaisten rakennus-, kone- ja laiteinvestointien, käyttöpääomatarpeiden sekä erilaisten omistusjärjestelyjen rahoittamiseen. • Kansainvälistymislainana on tarkoitettu suomalaisten pk-yritysten ulkomailla tapahtuvan liiketoiminnan rahoittamiseen. • Pienlaina on tarkoitettu enintään 5 henkilöä työllistävien, alkavien tai jo toimivien yritysten toiminnan rahoittamiseen. • Yrittäjälaina on tarkoitettu osakeyhtiön osakepääoman, avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön yhtiöpanoksen maksamiseen tai korottamiseen sekä osakkeiden tai osuuksien ostamiseen.
<p>Takaukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alustakaus • Finnvera-takaus • Kansainvälistymistakaus • Pientakaus • Vientitakaus • Ympäristötakaus 	<ul style="list-style-type: none"> • Finnvera-takaus on tarkoitettu vakuudeksi erilaisiin pk-yritysten kotimaisiin rahoitustarpeisiin kuten investointeihin ja/tai käyttöpääomaan sekä liiketoiminta- tai yrityskauppojen vaatimaan rahoitukseen. • Kansainvälistymistakaus on tarkoitettu suomalaisen pk-yrityksen ulkomailla tapahtuvan liiketoiminnan rahoituksen vakuudeksi. Käyttötarkoituksena voi olla tytäryhtiön perustaminen tai tytär- tai osakkuusyrityksen tai toimipaikan investoinnit, kehittäminen tai kasvu. • Pientakaus on tarkoitettu perustettaville tai jo

	<p>toimiville, enintään 49 henkilöä työllistävälle yrityksille.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vientitakaus on tarkoitettu viennin kotimaisten vakuustarpeiden kattamiseen. Vientitakuksen avulla viejä voi saada pankista viennin valmistusaikaista tai toimituksen jälkeistä käyttöpääoman rahoitusta. Vientitakausta voidaan käyttää myös vastavakuutena pankille toimitustakauksissa ulkomaiselle ostajalle. • Ympäristötakaus on vakuus ympäristönsuojelu- ja energiainvestointien rahoitukseen. • Alustakaus on suomalaisen laivanvarustamo- tai laivanrakennustoimintaa harjoittavan yrityksen luotolle annettava vakuus.
<p>Vientitakuut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luottoriskitakuu • Vientisaatavatakuu • Ostajaluottotakuu • Remburssitakuu • Pankkiriskitakuu • Investointitakuu • Vastatakuu • Rahoitustakuu • Raaka-ainetakuu 	<ul style="list-style-type: none"> • Luottoriskitakuulla viejä voi vakuuttaa ulkomaiselta ostajalta olevat saatavansa luottotappioiden varalta. • Vientisaatavatakuu on luottoriskitakuun kevennetty versio, joka on tarkoitettu poliittisen riskin maihin tapahtuvaan lyhyen maksuajan vientiin. • Ostajaluottotakuu myönnetään luotonantajalle tämän ulkomaiselle ostajalle myöntämän luoton vakuudeksi. LCF-takuu myönnetään ostajan maassa sijaitsevalle rahoittajalle tai tämän eduksi rahoitettaessa vientikauppaa paikallisvaluuttamääräisenä. • Remburssitakuu myönnetään pankille remburssin vahvistamiseen liittyviä riskejä vastaan. • Pankkiriskitakuu vientikauppaan liittyvien

	<p>toimeksiantotakausten turvaksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investointitakuu soveltuu sijoittajalle tai luotonantajalle ulkomaiseen investointiin liittyvien poliittisten riskien vakuudeksi. • Vastatakuu myönnetään viejälle tai vakuudentantajalle vakuuden perusteettoman tai poliittisesta syystä aiheutuvan käyttöönoton varalta. • Rahoitustakuu myönnetään luotonantajalle tämän viejälle myöntämän luoton vakuudeksi. • Raaka-ainetakuu on tuontitakuu, jota voidaan käyttää raaka-aineiden pitkäaikaisten toimitussopimusten turvaamiseksi.
<p>Pääomasijoitukset</p>	<p>Sijoituskriteerit:</p> <p>Soveltuakseen Finnveran sijoituskohteeksi yrityksellä tulee olla uskottava ja toteuttamiskelpoinen liiketoimintasuunnitelma. Tuotteella tai palvelulla on oltava selkeä ja kansainvälinen markkinapotentiaali ja kilpailijoihin verrattuna merkittävä innovaatio. Mikäli mahdollista, innovaatio tulee olla suojattavissa patentilla.</p> <p>Hyvä sijoituskohde on yrittäjävetoinen, aidosti kasvuhaluinen ja sillä on monipuolista teknologiaosaamista. Valmista yritysjohtoa ei tarvitse olla, tärkeää on tahto sen rakentamiseksi.</p> <p>Lisäksi yrityksen tulee olla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomeen rekisteröity alkava pienyritys • osakeyhtiömuotoinen • perustamisvaiheessa tai aikaisessa vaiheessa oleva (alle 6 vuotta vanha yritys)

Vientiluotot ja korontasaus	<p>Finnveran tytäryhtiö, Suomen Vientiluotto Oy, tarjoaa yhdessä Finnveran kanssa viejille ja rahoituslaitoksille kansainvälisesti kilpailukykyisiä vienninrahoituspalveluja.</p> <p>Vientiluoton tuotteita ovat:</p> <ul style="list-style-type: none">• vientiluottojen rahoitus• korontasaus• luotonantajana toimiminen <p>Julkisesti tuettuja vienninrahoituspalveluja myönnetään pääomatavaroiden sekä konsultti- ja suunnittelupalveluiden rahoittamiseen.</p> <p>Rahoituspalvelujen myöntäminen edellyttää, että vientikauppa hyödyttää Suomen kansantaloutta.</p>
------------------------------------	---